

Morten Andreas Bjerkelund

Prestisjejaget

En analyse av autoritære staters bruk av sportslig involvering som strategi for å øke sin internasjonale prestisje og status

Bacheloroppgave i statsvitenskap

Veileder: Professor Jo Jakobsen

Mai 2020

Morten Andreas Bjerkelund

Prestisjejaget

En analyse av autoritære staters bruk av sportslig involvering som strategi for å øke sin internasjonale prestisje og status

Bacheloroppgave i statsvitenskap
Veileder: Professor Jo Jakobsen
Mai 2020

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Blant stater som kan klassifiseres som autoritære, finner man flere land med en stor iver etter å arrangere store idrettsarrangementer, investere i idrettsklubber og assosiere seg med idrett på ulikt vis. De siste tiårene har man sett en tendens til at flere store mesterskap som OL, Fotball-VM og andre arrangementer blir avholdt i slike regimer. De autoritære statene investerer ofte enorme summer inn i idretten, og da dukker spørsmålet fort opp: Hvorfor? Er arrangementene økonomisk lønnsomme i seg selv? Er det en plan for en helhetlig strategi som har som mål å tjene landet økonomisk over tid? Eller har det som mål å styrke statenes prestisje og status i internasjonal politikk? Oppgaven har kartlagt og analysert syv autoritære staters idrettsstrategi (Qatar, Russland, Kasakhstan, De forente arabiske emirater, Aserbajdsjan, Kina og Saudi-Arabia), og sett nærmere på om deres sportslige engasjement kan være motivert av å øke sin prestisje og status i internasjonal politikk. Av analysen fremkommer det at investeringer i idrett virker til å ha liten økonomisk gevinst for de som investerer stort. Dermed virker det sannsynlig at det finnes politiske gevinster som ligger til grunn for den noe merkverdige søken etter å involvere seg i idretten. Statenes ulike utgangspunkt og ulike idrettsstrategier gjør det vanskelig å generalisere autoritære staters bruk av idrett generelt, og det er samlet sett vanskelig å si noe helt tydelig om motivasjonen som ligger bak. Til tross for dette, konkluderer oppgaven avslutningsvis med at flere autoritære stater i stor grad bruker idrettsarrangementer og sportslig involvering for å øke sin prestisje og status i internasjonal politikk.

De autoritære statene inkludert i oppgaven markert i rødt. Laget i MapChart.

Forord

Jeg ønsker å rette en stor takk til min veileder for denne bacheloroppgaven, professor Jo Jakobsen ved NTNU, for stor behjelpelighet og tilgjengelighet til tross for massive endringer i bachelorkurset grunnet COVID-19-pandemien. Hans tilbakemeldinger og støtte har vært viktig for framdriften i prosjektet, særlig når situasjonen har vært som den har vært.

I tillegg vil jeg takke Andreas Selliaas, redaktør for idrettspolitikk.no, for meget hjelpsom rådgivning og gode litteraturanbefalinger som jeg har dratt nytte av. Jeg har også fått verdifulle litteraturtips fra Jonathan Grix, professor i idrettspolitikk ved Manchester Metropolitan University. Hans verker som studerer bruk av idrett som soft power-strategi har også vært til stor inspirasjon, og er på mange måter utgangspunktet for denne oppgaven.

Videre vil jeg også trekke fram Frode da Costa-Lia og fotballbladet Josimar som den store inspirasjonskilden for valget av tema til denne oppgaven i internasjonal politikk. Tidsskriftet har gjennom en årrekke produsert tekster og podcaster som setter søkelys på fotballens rolle i samfunnslivet og i politikken. De har blant annet skrevet mye om Fotball-VM i Qatar og Russland, og har vært med på å sette dagsorden i idrettspolitikken i Norge og også internasjonalt. Til slutt vil jeg også rette en takk til Morten Galåsen og hans podcast Pyro & Pivo som har videreutviklet min interesse for idrettens plass i politikken og samfunnet.

Morten Bjerkelund

Bærum, mai 2020

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	1
Forord	2
1. Introduksjon	4
2. Teoretisk rammeverk	6
2.1 Soft power/myk makt	6
2.2 Internasjonal prestisje og status gjennom sport.....	8
2.3 Økonomiske gevinster ved sportslig involvering	10
3. Metode	12
3.1 Datainnsamling.....	12
3.2 Avklaringer.....	14
4. Kartlegging av arrangementer og sportslig involvering	14
4.1 Overordnede tendenser	15
4.1.1 Qatar	16
4.1.2 Russland	17
4.1.3 Kasakhstan.....	18
4.1.4 De forente arabiske emirater	19
4.1.5 Aserbajdsjan	20
4.1.6 Kina	20
4.1.7 Saudi Arabia	21
5. Analyse	22
5.1 Økonomisk innvirkning av mega-enerter og andre sportslige engasjement	22
5.2 Idrett som virkemiddel for å øke prestisje og status	24
5.3 Ulike utgangspunkt, ulike motiver og ulike strategier	25
6. Oppsummering og konklusjon	26
Litteraturliste	27
Appendiks	33
Kilder til tabeller og figurer	40

1. Introduksjon

Idrett har tradisjonelt sett hatt liten plass i studier av internasjonal politikk, og i større grad hatt påvirkning på andre fagdisipliner som sosiologi, historie og rene «sportsstudier» (Grix, Brannagan, & Lee, 2019, s. 2-3). Det siste tiåret har likevel flere teoretikere rettet fokus mot sportens påvirkningskraft, og søkt å studere hvilke økonomiske effekter og politiske effekter idrettsarrangementer og sportslig suksess kan ha. Mange av disse verkene tar utgangspunkt i Joseph Nyes utvikling av konseptet «soft power», og ser sport som en ressurs som kan brukes til å skaffe seg anerkjennelse og befeste sin posisjon i det internasjonale verdenshierarkiet (Nye, 1990). Studier har i stor grad søkt å studere utviklingslands ønske om å arrangere større idrettsarrangementer (Grix & Lee, 2013; Grix et al., 2019). Utgangspunktet for det valget begrunnes i at utviklingsland har lav status, og i stor grad vil søke anerkjennelse og ønsker å styrke sin posisjon i hierarkiet.

Denne oppgaven trekker inspirasjon fra en rekke slike studier. I stedet for å sette søkelys på utviklingsland velger oppgaven å se på syv autoritære stater som i større grad har involvert seg i idrett. Disse landene er Qatar, Russland, Kasakhstan, De forente arabiske emirater (FAE), Aserbajdsjan, Kina og Russland. Man kan argumentere for at disse landene kan ha noe av den samme motivasjonen for å involvere seg i idrett som utviklingslandene har. Man kan i utgangspunktet påstå at flere av de autoritære statene har lite anerkjennelse og lav status i verden. Dette kommer særlig av til dels dysfunksjonelle politiske systemer og meget begrensede rettigheter for befolkningen i statene. De siste tiårene har man samtidig sett en markant økning i antall idrettsarrangementer som blir lagt til disse landene.

Eksempelvis har nesten alle landene søkt om å ha OL, og flere har også arrangert noen av verdens desidert største arrangementer. Blant annet har Qatar fått tildelt Fotball-VM i 2022, noe som både har blitt kommentert i media og blitt studert av flere i faglitteraturen (Ginesta & San Eugenio, 2014; Siu, 2013). Mye av oppmerksomheten kommer som en følge av enorme kostnader, søknads- og utvelgelsesprosessen og Qatars negative rykte i det internasjonale samfunnet. Utenom det ser man også at flere stater har en bred strategi når det kommer til eierskap i og sponning av fotballklubber. Der finner vi aktuelle eksempler som at den saudiarabiske kronprinsen Mohammad bin-Salman nå forsøker å kjøpe større andeler i den engelske fotballklubben Newcastle United F.C. (Reuters, 2020). Videre finner man i flere land en rekke prestisjetunge årlige arrangementer med høye kostnader og svimlende høye summer på

premiepengene som deles ut. Samlet sett får flere av landene ofte sterk kritikk i media hvor kommentatorer og andre mener at de bruker idretten som et virkemiddel for å renske rykte sitt og bedre sin status i den internasjonale politikken, såkalt «sportswashing» (Press Association, 2019) (Rappeport, 2019).

På bakgrunn av alt dette ønsker oppgaven å se nærmere på følgende forskningsspørsmål; ***Bruker autoritære stater idrettsarrangementer og sportslig involvering for å øke sin prestisje og status i internasjonal politikk?***

For å svare på dette spørsmålet finner oppgaven det hensiktsmessig å starte med å danne et teoretisk rammeverk for den kommende analysen. Teoridelen deles inn i tre; (1) den første delen bygger opp en forståelse av Joseph Nyes konsept soft power og viser hvordan blant annet sportsprofessor Jonathan Grix bruker konseptet i sine studier. (2) Den andre delen er en klarere litteraturgjennomgang av studier som ser nærmere på idrett knyttet til prestisje, status og soft power. (3) Den tredje delen tar utgangspunkt i økonomiprofessor Andrew Zimbalists bok *Circus Maximus*, og ser på litteratur og analyser som viser til tilsynelatende minimale kortsiktige økonomiske gevinster av å involvere seg i idretten (Zimbalist, 2016a).

Videre vil oppgaven kartlegge landenes mega-events, årlige arrangementer, eierskap og sponsingen de gjennomfører. Ved hjelp av dataen fra kartleggingen i tillegg til andre empiriske funn vil oppgaven diskutere ulike motiver i analysedelen.

Avslutningsvis konkluderer oppgaven med at flere autoritære stater i stor grad bruker idrettsarrangementer og sportslig involvering for å øke sin prestisje og status i internasjonal politikk. Denne konklusjonen bygger på argumenter om at de økonomiske gevinstene virker til å være relativt små sammenlignet med kostnadene for arrangørlandene. Samtidig kan man ikke utelukke at motivet er bredere enn som så, og at man kan kombinere et ønske om økt status og prestisje med et ønske om langsiktige økonomiske gevinster som er vanskelig for teoretikere og studier å fange opp.

2. Teoretisk rammeverk

Det teoretiske rammeverket som ligger til grunn for analysen og kartlegging av de autoritære statenes idrettsstrategier og andre empiriske funn er altså delt inn i tre deler.

- (1) Den første delen tar for seg konseptet soft power/myk makt, og ser på den amerikanske statsviteren Joseph Nye som har etablert og studert konseptet «soft power». Videre bygger oppgaven på idrettsprofessor Jonathan Grixx verker og hvordan han bruker soft power i sine studier av idrett og politikk.
- (2) Den andre delen ser nærmere på den avhengige variabelen gitt i forskningsspørsmålet, nemlig prestisje og status og hvordan disse fenomenene kan knyttes til internasjonal politikk og idrett. Underkapitlet inkluderer en litteraturgjennomgang som ser nærmere på sammenhengen mellom idrett og prestisje og status, samt soft power.
- (3) Den tredje delen inkluderer forskning og litteratur som viser at de økonomiske gevinstene av å arrangere store idrettsarrangementer ofte er mye mindre enn man i utgangspunktet ville se for seg. Det er særs viktig informasjon som legges til grunn for å bygge opp en logikk i analysen om at autoritære stater bruker idrett for å øke sin prestisje og status i internasjonal politikk.

2.1 Soft power/myk makt

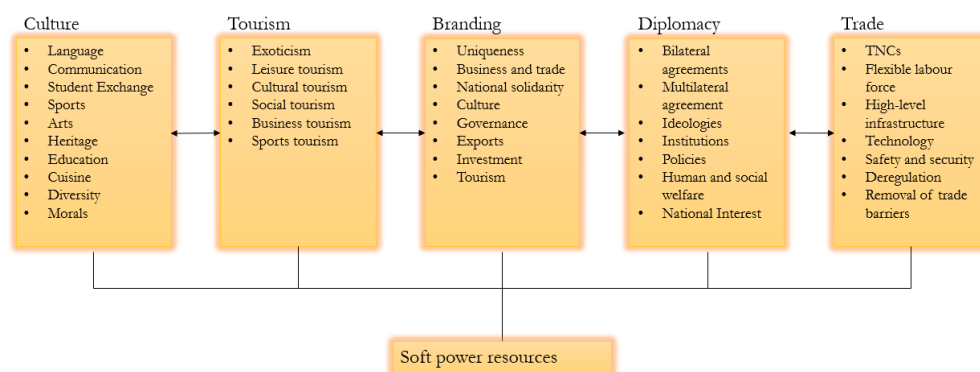
Den amerikanske statsviteren Joseph Nye beskriver makt som evnen til å gjøre ting og kontrollere andre, for å få andre til å gjøre ting de ellers ikke ville gjort (Nye, 1990, s. 154). Videre forklarer Nye at stater i hovedsak kan påvirke andre på tre ulike måter, (1) trusler om tvang overfor andre stater, (2) stimuleringer og utbetalinger til andre stater og (3) ved å vise fram staten på en attraktiv måte (Nye, 2008, s. 94). Det sistnevnte betyr enkelt sagt at man får andre til å ville gjøre det samme som du selv gjør. Et land kan altså få ønskede resultater i verdenspolitikken fordi andre land beundrer deres verdier og søker å etterligne dem.

I følge Nye er det tydelig at det ikke bare er militær makt som er viktig i dagens politikk og i tiden som kommer, men også «soft power». Denne formen for makt innebærer mindre av den klassiske tvangen militær makt følger med seg. Hvis man klarer å få andre til å ville gjøre det samme som deg slipper man i praksis å tvinge dem (Nye, 2004, s. 256). Det handler om å lokke og tiltrekke seg andre stater i den internasjonale politikken.

Nye konkluderer med at makt i en moderne global verden i større grad enn tidligere inkluderer politikken rundt det å ha en attraktiv stat. Da særlig i økende grad sammenlignet med tradisjonelle maktressurser (Nye, 1990, s. 167). Nye mener at stater må kunne kombinere tradisjonell militærmakt «hard power» og «soft power» for å kunne utvide sin makt og sikre sin posisjon i størst mulig grad gjennom en kombinasjon av disse to, «smart power» (Nye, 2009, s. 160). Et interessant poeng er at det å øke sin «soft power» ikke trenger å koste like mye som å øke sin makt gjennom de mer tradisjonelle maktkanalene (Keohane & Nye, 1998, s. 86).

Statens anseelse utad kan være viktig for å drive den utenrikspolitikken man ønsker og pleie relasjonene til andre land (Grix & Houlihan, 2012, s. 576). Det finnes ulike måter å forstå soft power på. Denne oppgaven bygger på Grix & Brannagans idealtipe for å studere et lands soft power-ressurser (se Figur 1). (Grix & Brannagan, 2016, s. 260). Denne idealtypen som har blitt konstruert for å i økt grad kunne forstå hvilke ressurser et land har for å øke sin myke makt består av fem hovedkategorier som fungerer tett sammen; (1) kultur, (2) turisme, (3) merkevare, (4) diplomati og (5) handel. Sport blir kategorisert under kultur, som en kulturell ressurs stater kan benytte seg av for å øke sin soft power. Alle disse ressursene er ressurser som kan brukes til å øke den myke makten (1) innenriks overfor sin egen befolkning, (2) overfor andre land i sin egen region eller (3) på et internasjonalt nivå (se Figur 2) (Grix et al., 2019, s. 114). Videre ser vi i den grafiske framstillingen Figur 2 at kløktig bruk av soft power-ressurser kan føre til (1) politisk legitimitet for styresettet blant befolkningen, (2) global annerkjennelse og (3) styrket regional posisjon.

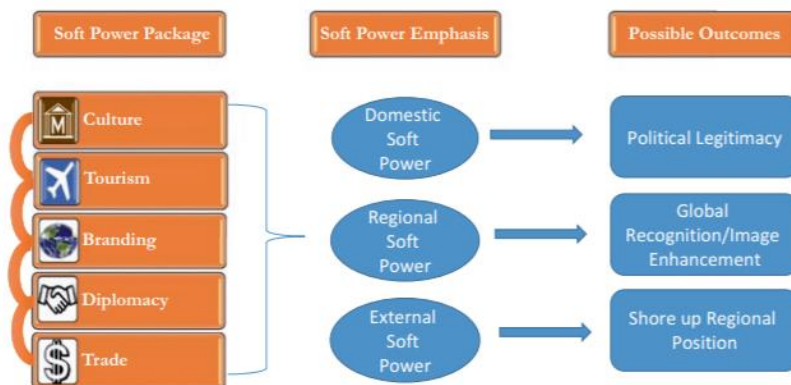
Figur 1 – Ressurser i soft power-strategier

Man kan diskutere den faglige bruken av konseptet soft power. Grix diskuterer i flere av sine verker at til tross for en økt mengde av studier som inkluderer soft power har man likevel ikke klart å øke den konseptuelle klarheten (Grix et al, 2019, s. 28-29). Man har fortsatt vanskeligheter med å operasjonalisere begrepet empirisk, selv om det har blitt gjort flere forsøk på å sette sammen ulike indekser og måle det.

Det er en bevissthet rundt at man kan forstå begrepet på ulike måter, og oppgaven velger å følge studier av idrett som bygger på Nye, men forsøker å se det på en enklere og mer pragmatisk måte. Oppgaven velger å benytte seg av et forenklet syn om at prestisje, identitet og myk makt kan være med på å påvirke verdenen vi lever i (Grix & Houlihan, 2013, s. 590).

Figur 2 – Eksterne, regionale og nasjonale søken etter soft power

2.2 Internasjonal prestisje og status gjennom sport

Prestisje og status har ulik betydning innenfor ulike fagfelt, og dermed finner oppgaven det hensiktsmessig å ta utgangspunkt i ordenes dagligdagse betydning. I tillegg er det relevant å studere hvordan andre teoretikere og studier bruker prestisje i sammenheng med idrett og soft power. Tar man utgangspunkt i Store norske leksikons beskrivelser vil man se at (1) prestisje kan forstås som anseelse, status og innflytelse. Allerede her virker det klart at begrepene prestisje og status kan knyttes både tett sammen, og også til Nye og andre teoretikers forståelse av konseptet soft power. Videre finner man at (2) status ifølge sosiologien kan ses på som et individs plassering i en hierarkisk orden. I tillegg har status en annen betydning som sier at status kan stå for tilgang på abstrakte goder som prestisje, ære og respekt. Det virker naturlig at

når oppgaven skal studere hvorvidt autoritære stater bruker idrett for å øke sin prestisje og status i internasjonal politikk, tas det utgangspunkt i statenes anseelse og respekt blant andre stater og deres posisjon i det internasjonale hierarkiet.

Det finnes flere relevante studier som studerer internasjonal prestisje i sammenheng med sport og soft power (Freeman, 2012; Allison & Monnington, 2002; Grix, 2012; Haut, Grix, Brannagan & van Hilvoorde, 2017; Grix & Houlihan, 2013; Grix & Carmichael, 2012). Det at suksess innenfor idretten kan føre til økt prestisje virker til å bli tatt for gitt. Helt siden de første moderne olympiske lekene begynte å bli arrangert har flere land sett på sporten som en mulighet til å jobbe med landets renommé blant andre stater (Haut et al., 2017; Krueger, 1995; Freeman 2012). Nylige eksempler på arrangementer som kan ha vært ment for å forme inntrykket av land i det internasjonale rom er blant annet London-OL i 2012, Brasils Fotball-VM i 2014 og Sommer-OL i 2016 og det kommende verdensmesterskapet i fotball i Qatar i 2022 (Brannagan & Giulianotti, 2014, s. 154). Sport har blitt brukt som en ressurs til å oppnå økt soft power i flere andre kontekster også, som for eksempel under det såkalte ping-pong-diplomatiet mellom USA og Kina på 1970-tallet hvor bordtennisen spilte en viktig rolle (Grix & Houlihan, 2013, s. 577). Det er viktig å være klar over forskjellen mellom det å bruke sport til diplomati, bruke det for å øke sin prestisje eller for å øke turismen og utenlandske direkteinvesteringer til landet.

Sport er ikke adskilt fra politikken, men fungerer sammen med politikken og som en del av den (Lin et al., 2009, s. 23). Sport gir land muligheten til å få innpass i verden. Man ser gjerne at det hovedsakelig er to måter sport kan virke i internasjonal politikk: (1) for nasjonsbygging og (2) for å danne en attraktiv merkevare for landet utad som kan vises til resten av verden. Det kan vi se på som økt prestisje (Freeman, 2012, s. 1265). Det er viktig å se at disse henger veldig tett sammen og kan fungere samtidig. Land som arrangerer kan ha mål om begge deler og dette virker sannsynlig når vi ser tilbake på teorien presentert i Figur 2 i forrige delkapittel (Grix et al., 2019, s. 114).

Det å framstå som en viktig aktør i den internasjonale politikken er spesielt viktig for flere utviklingsland hvor styresmaktene ser etter muligheter for å legitimere sitt styre og befeste sin posisjon og status i det internasjonale hierarkiet (Freeman, 2012, s. 1266-1267; Kuper, 2011). De har i utgangspunktet mindre makt, mindre prestisje og lavere status enn de veletablerte landene i verden. Det virker også til at færre demokratiske stater higer etter å arrangere store idrettsarrangementer (Grix et al., 2019, s. 25). Ved å arrangere større internasjonale idrettsarrangementer kan land vise at de støtter universale normer som idretten innehar. Denne villigheten til å verne om universelle verdier gjør det mulig for stater til å i større grad

samarbeide med andre stater. Som (Qobo, 2013) argumenterer for innehar flere utviklingsland (og autoritære stater) svært lite attraktiv kultur og politiske verdier som andre stater finner attraktive (Grix et al., 2019, s. 32).

Haut, Grix, Brannagan og van Hilvvorde skriver i sitt verk om internasjonal prestisje i sammenheng med idrett og prøver å danne et stødigere faglig grunnlag for videre forskning innenfor feltet. De bygger på tidligere forskning om sport og soft power, og søker å finne ut hva slags prestisje som kan påvirkes av sportslig suksess og sportslig involvering (Haut et al., 2017, s. 311). De viser at et sentralt argument for å arrangere store idrettsarrangementer ligger i at det fører til en økt prestisje for byer og land som arrangerer. Dette bruker man ofte for å legitimere de store kostnadene som gjerne følger med å arrangere slike arrangementer, i så vel demokratiske stater som i autoritære stater. Kostnadene ved å arrangere idrettsarrangementer blir gjerne målt i valuta og kapital, mens fordelene med å arrangere ikke bare blir målt i økonomiske gevinster, men også kulturelle gevinster og prestisje (Freeman, 2012, s. 1265).

Her er det nok en gang interessant å legge merke til at argumentene og legitimeringen i stor grad er basert på antagelser og mangler ofte en bredere teoretisk forankring, slik som med bruk av konseptet soft power. Å måle en eventuell økning i nasjonal stolthet eller økt prestisje er veldig vanskelig, men likevel virker det ofte til at disse mindre konkrete faktorene ser ut til å være avgjørende i beregningen om man skal søke å involvere seg i idrett (Freeman, 2012, s. 1265). Det finnes flere verker som diskuterer bruken av status og prestisje i studiet av internasjonal politikk ytterligere (Mercer, 2017; Larson & Shevchenko, 2010, Haut et al., 2017) Slik som med soft power finnes det ikke bare lite teoretisk forankring i hvordan begrepet internasjonal prestisje brukes i studiet av internasjonal politikk, i tillegg finnes det få empiriske studier på om bruk av sport fører til økt prestisje (Haut et al., 2017, s. 317).

2.3 Økonomiske gevinster ved sportslig involvering

Forskning viser at store idrettsarrangementer ikke framstår som de økonomiske maskinene de ofte er ment til å være (Zimbalist, 2016a, s. 39). Det er så å si en allmenn oppfatning at arrangementer av denne typen i stor grad fører med seg langt høyere kortsiktige utgifter enn kortsiktige økonomiske gevinster. Naturligvis er det forskjell på størrelsen på arrangementene, og ulike utgifter for ulike arrangørbyer og arrangørland. Det økonomiske utbytte av å investere

i store idrettsarrangementer kan variere fra signifikant negativt til å noen ganger få positivt utfall (Zimbalist 2016b, s. 110). Historisk sett finner man få blant de sistnevnte. De er få og det ligger særlig spesielle utgangspunkt til grunn som gjør at eksempelvis kostandene ved mesterskapet er svært lave, grunnet eksisterende anlegg, infrastruktur osv. (Zimbalist 2016a, s. 39-42). Langsiktige gevinster som langvarig økning i turisme og utenlandske direkteinvesteringer virker heller ikke til å ha den effekten man har trodd.

Det å arrangere store idrettsarrangementer kan føre til både direkte og indirekte økonomiske effekter (Zimbalist, 2010, s. 8). De direkte økonomiske effekter kommer av direkte investeringer i f.eks. utbedring av infrastruktur og penger turister som besøker arrangementer legger igjen i byen som helhet. De mer indirekte økonomiske gevinster kan oppnås gjennom reklameeffekten slike arrangementer kan ha for arrangørlandene. De kan vise seg fram som en handelspartner og et turistmål for resten av omverdenen. Samtidig er det også en mulighet til å vise seg fram med et negativt fortegn, ved dårlig gjennomføring, dårlig prosjekter osv. Den indirekte gevinsten av å arrangere idrettsarrangementer er antageligvis viktigere enn de direkte økonomiske gevinstene, som uansett virker til å være lave. Samtidig er det særs vanskelig å fange opp de indirekte økonomiske gevinstene over tid.

Ved å ta en nærmere titt på de tre største mega-eventene i Sommer-OL, Fotball-VM og Vinter-OL ser vi at det økonomiske utbytte virker til å være særs lite, sett i lys av kostandene. Sommer-OL og Fotball-VM genererer om lag 5 milliarder US dollars i inntekter, mens inntektene som kommer av å arrangere Vinter-OL ligger på omkring halvparten (Zimbalist, 2010, s. 10). Inntektene virker knøttsmå når man ser at utgiftene over tid også har økt drastisk. Eksempelvis har utgiftene ved å arrangere Fotball-VM økt enormt de siste 25 årene. Da USA arrangerte VM i 1994 lå utgiftene på under 1 milliard dollar, i 2010 brukte Sør-Afrika omkring 5 milliarder dollar og Brasil hadde kostander tilsvarende omkring 20 milliarder dollar i 2014. Qatar skal arrangere verdensmesterskapet i 2022, og pengene som er tenkt til å brukes på bygging av arenaer, infrastruktur og gjennomføring av arrangementet har samlet sett en svimlende verdi på mer enn 220 milliarder dollar (Zimbalist, 2016a, s. 1) Et direkte økonomisk overskudd virker meget lite sannsynlig når man studerer tallene. Per nå er det lite bevis på de økonomiske effektene av å arrangere de aller største sportseventene i verden, og det som gjerne eksisterer av informasjon er laget av arrangørlandene eller byråer med mål om å vise fram et best mulig økonomisk resultat i etterkant av arrangementene. Detaljerte analyser viser at idrettsarrangementer i praksis har liten eller tilnærmet lik null effekt på innkommende

utenlandske direkteinvesteringer for å arrangere store idrettsarrangementer. Man kan finne en liten effekt på utenlandske direkteinvesteringer i årene før selve arrangementet. Disse resultatene gjelder gjerne for de minste landene (Jakobsen, Solberg, Halvorsen & Jakobsen, 2013, s. 363).

3. Metode

Metodedelen vil forklare hvordan datainnsamlingen til kartleggingen har blitt gjennomført, og beskrive framgangsmåten i kartleggingsdelen og analysedelen av oppgaven. Dette inkluderer blant annet hvorfor akkurat de syv valgte statene var de som ble plukket ut og hvordan oppgaven begrunner at disse statene kan klassifiseres som autoritære. Videre er det også hensiktsmessig å se på hva man mener med mega-event og hvilke valg som har blitt gjort med tanke på hvilke mega-eventer og årlige arrangementer som skal tas med. I tillegg er det viktig å forklare hvordan oppgaven forholder seg til eierskap og sponing, da dette gjerne ikke blir gjort direkte av staten, men allikevel kan knyttes til staten.

3.1 Datainnsamling

For å forsøke å finne svar på problemstillingen stilt i oppgaven, vil jeg studere syv autoritære land gjennom (1) kartlegging av deres helhetlige idrettstrategi gjennom mega-eventer og årlige idrettsarrangementer og eierskap og spons, og (2) deretter vil jeg trekke funnene fra de forskjellige landene sammen for å forsøke å analysere og konkludere om hvorvidt disse autoritære statene bruker sports mega-events og annet engasjement i idrett til å øke sin status og prestisje i internasjonal politikk. De valgte autoritære statene er Qatar, Russland, Kasakhstan, De forente arabiske emirater, Aserbajdsjan, Kina og Saudi-Arabia (se Tabell 3-9).

Jeg begrunner utvelgelsen av disse landene med demokrati-indeksen fremstilt av Economist Intelligence Unit, hvor alle de valgte statene har totalscorer som gjør at de samlet sett kan kategoriseres som autoritære stater. (EIU, 2020).

Demokratindeksen (Se Tabell 1) er bygget opp til å gi en totalscore mellom 0 og 10 ved hjelp av fem andre indikatorer som også rangeres fra 0 til 10. De fem scorene som til sammen danner

totalscoren er (1) en vurdering av hvor demokratisk landets valgprosess er, (2) regjeringens funksjon, (3) politisk deltakelse, (4) politisk kultur og (5) de sivile rettighetene innad i landet.

Grunnen til at jeg har inkludert nettopp disse syv landene, men ingen andre autoritære stater, er på bakgrunn av research gjort om deres involvering i idrett. Da særlig større idrettsarrangementer som OL, ulike verdensmesterskap og større engasjementer i eierskap og sponning innenfor idretten.

Tabell 1 – Landene rangert etter demokratiindeks

Rangering (av 167)	Land	Score (max 10)	Valgprosess	Regjeringens funksjon	Politisk deltakelse	Politisk kultur	Sivile rettigheter	Type regime
128	Qatar	3.19	0.00	4.29	2.22	5.63	3.82	Autoritært
134	Russland	3.11	2.17	1.79	5.00	2.50	4.12	Autoritært
139	Kasakhstan	2.94	0.50	2.14	4.44	4.38	3.24	Autoritært
145	FAE	2.76	0.00	1.79	5.56	5.00	2.65	Autoritært
146	Aserbajdsjan	2.75	0.50	3.21	2.78	3.75	3.53	Autoritært
153	Kina	2.26	0.00	4.29	3.33	2.50	1.18	Autoritært
159	Saudi-Arabia	1.93	0.00	2.86	2.22	3.13	1.47	Autoritært

Det finnes flere definisjoner av mega-events i litteraturen. Eksempelvis kategoriserer David Black kun Fotball-VM og Sommer-OL som sports mega-events grunnet deres særstilte størrelse og påvirkningspotensiale (Black, 2008, s. 467. Andre inkluderer også flere mindre arrangementer, såkalte «second order» og «third order» events (Grix et al, 2019, s. 24). Oppgaven finner det hensiktsmessig å inkludere alle disse inn under begrepet mega-events i kartleggingen. Hovedpoenget med det er å også vise fram de mindre arrangementene, da disse er viktige i en større sammenheng og er viktige for at land skal få arrangere de aller største arrangementene.

Når det kommer til eierskap og sponsorer er det en nokså hårfin balanse. Det er ikke slik at alle statene direkte eier diverse idrettsklubber og sponser lag. Ofte er det grupper eller fond med sterk tilknytning til staten eller statseide selskaper som står bak disse investeringene. Det er blitt gjort en logisk beregning om hvorvidt man kan knytte disse investeringene i tilstrekkelig grad til staten. I grafene er det gjort sammenslåinger der stater eier og sponser idrettsklubber på flere ulike måter, sånn at det bare teller én gang. Uten den sammenslåingen ville noen land fått en urealistisk stor graf, så det er ment for å gi et mer balansert bilde.

3.2 Avklaringer

Utvalget av kun disse syv autoritære statene gjør at oppgaven ikke kan trekke slutninger som gjelder for autoritære stater generelt. På den andre siden er det heller ikke det oppgaven søker å gjøre. Den prøver å diskutere hvorvidt fenomenet hvor autoritære stater søker å bruke idrett for å øke sin prestisje og status eksisterer. Dette gjøres ved å se samlet på funn gjort gjennom kartleggingen, i tillegg til andre empiriske funn fra faglitteratur og nyhetsartikler.

En annen utfordring med oppgaven er utvelgingen av mega-eventer og årlige arrangementer. Som nevnt tidligere finnes det flere ulike definisjoner på sports mega-events og hva som kan kategoriseres som second tier og third tier-events. Oppgaven har bevisst valgt å kategorisere disse samlet under begrepet sports mega-events. Det er viktig å presisere at alle mega-eventer og årlige arrangementer er av ulik størrelse og betydning, noe som kan forårsake en skjevhet i datainnsamlingen og de grafiske framstillingene som kan være vanskelig å fange opp. Med stor sikkerhet kan man si at det finnes store svakheter i datainnsamlingen gjort i oppgaven. Samlet sett medfører det at de grafiske framstillingene og datainnsamlingen i liten grad kan forklare idrettsstrategiene til de ulike statene. Likevel, disse framstillingene er ment for å kunne vise fram tendenser og hjelpe oss med å finne gode eksempler som kan hjelpe oss med å anta og diskutere i analysedelen senere i oppgaven.

I tillegg er sannsynligvis noen enkelthendelser glemt og forbigått, men det kan argumenteres for at de viktigste eventene og eierskapene uansett er inkludert i oppgaven. Sånn sett skal det være mulig å komme med antagelser på bakgrunn av analysen av funnene sett i lys av teori, og dermed også konkludere om at flere autoritære stater i stor grad bruker idrettsarrangementer og sportslig involvering for å øke sin prestisje og status i internasjonal politikk.

4. Kartlegging av arrangementer og sportslig involvering

Den første delen av kartleggingen vil se nærmere på de viktigste overordnede funnene fra datainnsamlingen som har blitt gjort. Etter det rettes individuelt fokus mot de ulike statene. Dette er for å få en systematisk og oversiktlig presentasjon av både kartleggingen av arrangementer og sportslig involvering i tillegg til andre empiriske funn i fagartikler og nyhetsartikler.

4.1 Overordnede tendenser

En av de klare tendensene kartleggingen finner er økningen i interesse for å arrangere de aller største idrettsarrangementene i verden (se Tabell 2). Så å si alle landene har i løpet av de siste 20 årene vært aktive i arrangementen av det man kan regne som de tre største idrettsarrangementene i verden, (1) Sommer-OL, (2) Vinter-OL og (3) Fotball-VM.

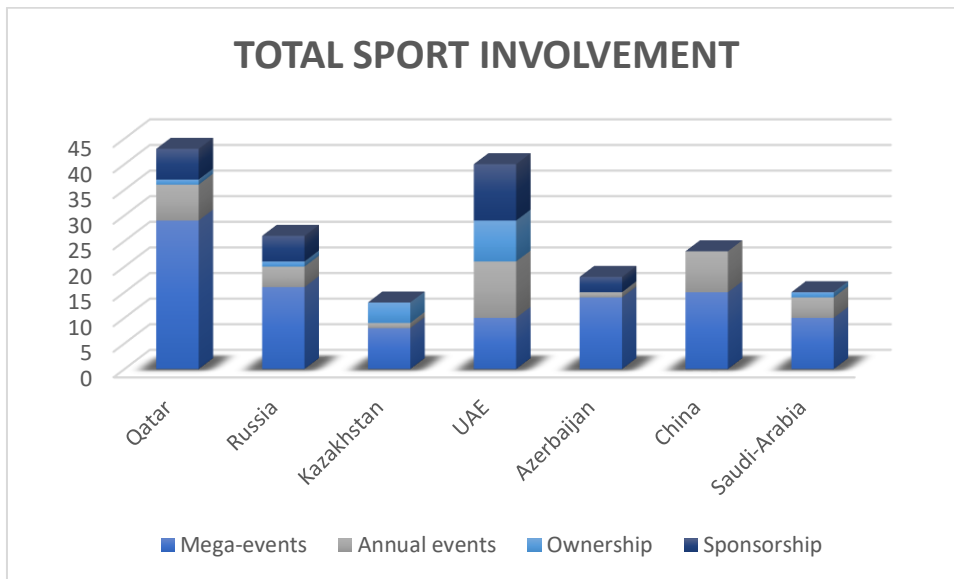
Tabell 2 – Liste over viktigste sports mega-eventer

Complete list of most important sports mega-events (Olympics and FIFA World Cup)	
1980	Summer Olympics, Moscow, Russia (Soviet Union)
1990	Bid lost voting, FIFA World Cup, Russia (Soviet Union)
1998	Bid collapse, Winter Olympics, Sochi, Russia
2000	Bid lost final round, Summer Olympics, Beijing, China
2008	Summer Olympics, Beijing, China
2014	Bid lost final round, Winter Olympics, Almaty, Kazakhstan
2014	Winter Olympics, Sochi, Russia
2016	Bid not listed, Summer Olympics, Baku, Azerbaijan
2016	Bid not listed, Summer Olympics, Doha, Qatar
2018	FIFA World Cup, Russia
2020	Bid not listed, Summer Olympics, Baku, Azerbaijan
2020	Bid not listed, Summer Olympics, Doha, Qatar
2022	Bid lost voting, Winter Olympics, Almaty, Kazakhstan
2022	Winter Olympics, Beijing, China
2022	FIFA World Cup, Qatar

Qatar er staten som samlet sett scorer høyest på totalt idrettsengasjement (se Figur 3), en grafisk framstilling satt sammen av antall mega-eventer, årlige arrangementer, viktige eierskap og sponsoravtaler. Qatar er også det landet som scorer høyest på antall arrangementer (se Figur 4), mens De forente arabiske emirater som ligger høyt på rangeringen av totalt engasjement scorer soleklart høyest på eierskap og sponsing (se Figur 5). Som nevnt tidligere finnes det svakheter i framstillingene i form av at alle typer engasjementer er vektet likt. Man kan naturligvis argumentere for at å arrangere et Sommer-OL er viktigere enn en draktavtale med et fotballag eller en årlig tennisturnering. Uansett viser Figur 3 oss noen klare tendenser som vi kan dra nytte av når vi skal prøve å finne likheter og ulikheter mellom statene. Den grafiske

framstillingen gir oss et inntrykk av at de mer etablerte stormaktene som Russland og Kina virker til å ha en klart annen idrettsstrategi enn gulfstatene Qatar og FAE.

Figur 3 – Samlet engasjement i idrett

4.1.1 Qatar

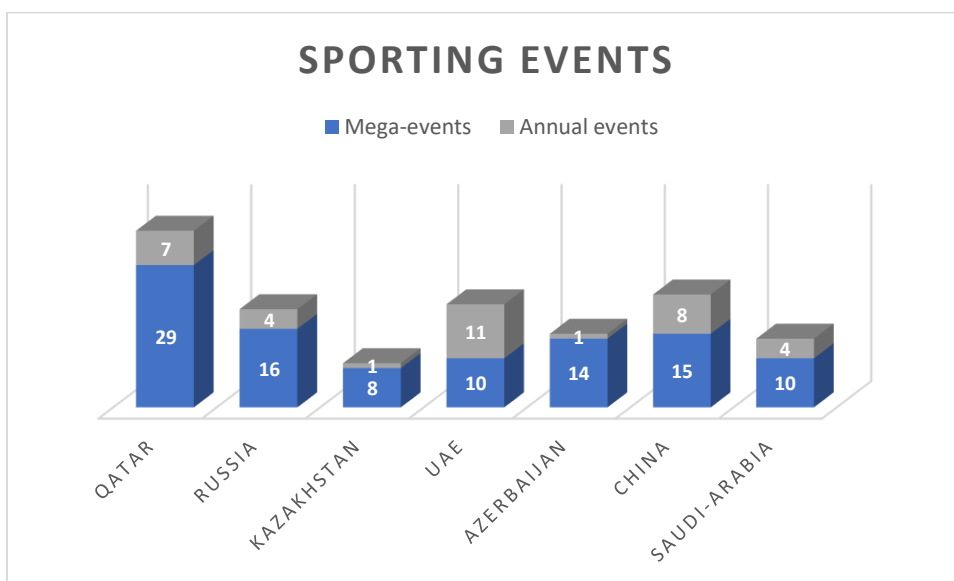
Til tross for at Qatar er det mest demokratiske landet ifølge Economist Intelligence Unit, er det også det landet som virker til å bruke idretten mest aktivt. De scorer høyest på antall mega-events og årlige arrangementer, og plasserer seg også som nummer to på antall eierskap og sponsoravtaler, kun slått av FAE. Ved å studere Tabell 3 får vi et klart inntrykk av at Qatar er av de landene som har ønsket å arrangere flere arrangementer i mange idretter for å kunne tiltrekke seg de største arrangementene. De har arrangert både Håndball-VM, Sykkel-VM, Friidretts-VM og skal i 2022 arrangere Fotball-VM. Samtidig virker det som om Qatars største mål er å arrangere et Sommer-OL i gulfen (Homewood, 2012).

Flere akademikere har rettet fokus mot Qatar etter tildelingen av Fotball-VM i 2022 (Lysa, 2016; Grix et al., 2019; Ginesta & San Eugenio, 2014; Scharfenfort, 2012). Landet har i lang tid vært omringet av en rekke aggressive naboer, og gjennom sport har staten de siste årene etablert mer kontakt med aktører utenfor regionen (Lysa, 2016, s. 10). Det finnes flere hypoteser om motivet til den qatarske staten. Ofte trekker man inn Qatar National Vision 2030, statens

egen oppskrift for Qatars økonomiske, kulturelle, sosiale og miljømessige utvikling de kommende årene (Scharfenfort, 2012, s. 209).

Flere mener at Qatar bruker sport for å sikre internasjonal annerkjennelse og langsiktig økonomisk sikkerhet (Grix et al., 2019, s. 3). Charlotte Lysa presenterer i sin artikkel flere hypoteser som kan knyttes både til prestisje og Qatar Vision (Lysa, 2012, s. 10-12). Hun mener at man kan se på arrangementen av Fotball-VM som et forsøk på å styrke landets legitimitet overfor den qatarske befolkningen. I tillegg ser hun muligheten for at idretten brukes for å vise seg fram og fremheve seg selv i konkurranse med nabolandene i regionen. En annen mulighet er at det er økonomisk motivert for den oljerike gulfstaten, og at de ønsker å diversifisere økonomien og satse på nye inntjeningsområder i framtiden som f.eks. turisme (Qatar Airways).

Figur 4 – Idrettsarrangementer i landene

4.1.2 Russland

Russland har en annen tradisjon for å drive med idrett, og har i større grad involvert seg i den kulturelle kampen historisk sett (Wagg & Andrews, 2007, s. 4). Russlands status som stormakt og deres idrettstradisjoner har gjort at de har utviklet en unik og bredere idrettsstrategi (Grix & Kramareva, 2017, s. 461). Sammenlignet med andre stater, handler det i større grad for Russland om å både inneha hard power og soft power og kombinere dem.

I kartleggingen (se Tabell 4) finner man informasjon som viser at Russland i størst grad ønsker å arrangere de virkelig store arrangementene, mest nylig Vinter-OL i 2014 og Fotball-VM i 2018. De har lite årlige arrangementer til tross for landets størrelse og muligheter. Studier viser

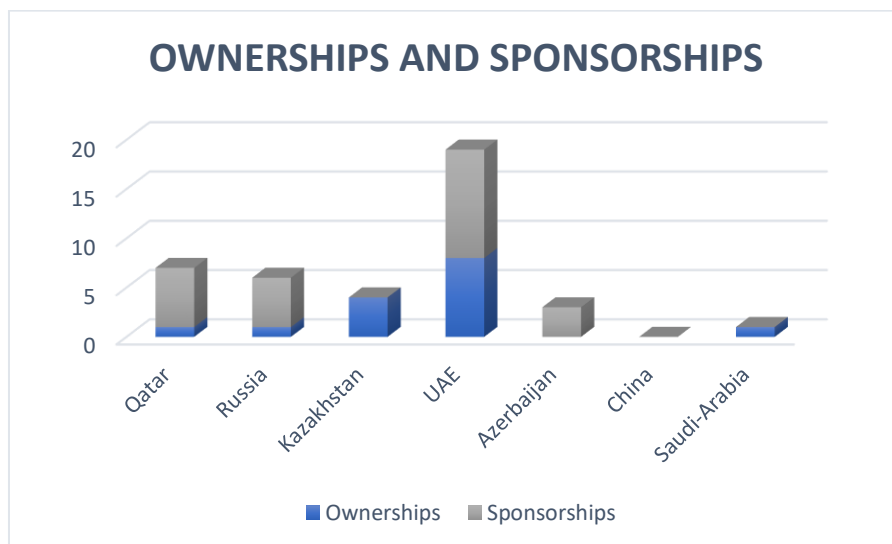
at Russland er en kontrast til mange andre stater som øker å arrangere større idrettsarrangementer, da de i mye større grad enn andre bruker idretten til å legitimere sitt styre overfor sine innbyggere, og i mindre grad søker å øke sin status internasjonalt (Kramareva & Grix, 2018, s. 1407).

Det mest interessante funnet er likevel hvordan diverse kilder mener at Russland bruker olje- og gasselskapet Gazprom for å oppnå geopolitiske målsettinger (Schneider, 2020; Goodman 2014; Chadwick; 2019) Det russiske energiselskapet har staten som majoritetseier. Flere mener at Russland forsøker å bruke Gazprom for å øke sin soft power i Europa. Da særlig i Tyskland (gjennom Schalke 04) og i Serbia (gjennom Røde Stjerne Beograd). Sammen med sponsingen av Champions League skal dette ha kunnet styrke selskapets, og sånn sett også landets stilling og status, på det europeiske kontinentet (Schneider, 2020).

4.1.3 Kasakhstan

Kasakhstan har de siste tiårene stadig fokusert mer på å drive med idrett (Bartlett, 2010). Landet i Sentral-Asia har flere ganger søkt om å få avholde Vinter-OL i Almaty uten å ha blitt tildelt lekene (se Tabell 5). I tillegg har de arrangert en rekke andre mega-events og involvert seg i sponsing og eierskap av idrettslag. Selv om porteføljen er mye mindre enn hos de andre landene inkludert i oppgaven, er tendensen til at idrett blir bruk for å styrke nasjonens status utad klar. Av funn er det interessant å se at flere av de viktigste idrettslagene i landet blir sponset av staten og er del av den såkalte President's Club (Omarov, 2013). Sykkellaget Astana er verdenskjent og har hatt store Tour de France-vinnere som Alberto Contador og Vincenzo Nibali, i tillegg til Lance Armstrong, innom stallen. Laget blir sett på som Kazakhstans mektigste kort for å drive merkevarebygging for landet utad (Koch, 2013, s. 42).

Figur 5 – Eierskap og sponning

4.1.4 De forente arabiske emirater

De forente arabiske emiratene som land er i en spesiell situasjon hvor landet er delt inn i syv stater kalt emirater. De to største emiratene Abu Dhabi og Dubai er kraftig investert i idretten (se Tabell 6) slik som flere andre naboland (Qatar, Saudi-Arabia og Bahrain) (England, 2019). Man kan se at flere av landene konkurrerer om å etablere seg som sportshovedstaden i Midtøsten. Emiratene arrangerer selv en rekke prestisjefylte årlige arrangementer, hvor særlig Abu Dhabi Grand Prix skiller seg ut. Formel 1-sirkuset er gigantisk på verdensbasis og racingbanen i Abu Dhabi er selve kronen på verket i utviklingen av utbyggingen av Yas Island. Utviklingen av øya har hatt en samlet prislapp på 40 milliarder dollar.

Som nevnt er det innenfor eierskap og sponning at FAE skiller seg ut fra mengden (se Figur 5). Slik som Qatar bruker Emiratene flyselskaper (Etihad & Emirates) i sponning av en rekke fotballklubber og turneringer. Dette kan både være med å fremme landets rykte, men også øke turismen og inntjeningen til de statseide flyselskapene. Mest interessant er det uansett å se på City Football Groups utvidelser de siste 15 årene. Gruppen har siden oppkjøpet av Manchester City F.C. stadig utvidet sin portefølje verden over (Tremlett, 2017). Helt fram til i dag har de utvidet sin portefølje med investeringer i fotballklubber i USA, Australia, Japan, Uruguay, Spania, Kina og India (PA Media, 2019). Helt fra starten har dette blitt ansett for å være en taktikk for å bedre sitt rykte og heve sin status i politikken, og med tiden har det framstått som en enda klarere strategi (Montague, 2008).

Oversikt over klubbene involvert i City Football Groups globale strategi. *Kilde: cityfootballgroup.com*

4.1.5 Aserbajdsjan

Aserbajdsjan er et av de landene som har fått mye kritikk for sine arrangementer og sin involvering i idretten. Kritikken begrunnes i et dysfunksjonelt politisk system, sensur og brudd på menneskerettigheter (Boykoff, 2015; Resneck, 2015). Aserbajdsjans eneste store og viktige årlige arrangement (se Tabell 7), Azerbaijan Formel 1 Grand Prix blir også kritisert og anklaget for å bli brukt som sportsvasking for at staten skal kunne bedre sitt rykte (Huseynov, 2016). Presidenten har blitt anklaget for å bruke idretten for å renvaske landet sitt, og få positiv oppmerksomhet. Aserbajdsjan har arrangert flere multinasjonale konkurranser og skal være en av arrangørnasjonene under neste års Fotball-EM. I tillegg har de søkt om å få avholde Champions League-finalen og ha Sommer-OL, begge uten hell. Aserbajdsjan virker til å ha lyktes i å spre gode ord om seg selv og fått særlig økt oppmerksomhet gjennom sponsoravtalene med den spanske toppklubben Atletico Madrid (Gibson, 2014). Det virker til at Aserbajdsjan som andre oljenasjoner satser på å investere i nye bransjer, turisme og bygge opp infrastruktur for å gjøre landet mer attraktivt for utenforstående.

4.1.6 Kina

Med tanke på makt og status i den internasjonale politikken kan Kina på mange måter sammenlignes med Russland. Også idrettsstrategiene (se Figur 3) virker til å være relativt like. I motsetning til russerne finner man få nevneverdige eierskap eller sponsoravtaler. Likevel

finnes det flere store kinesiske investorer i idrettsverden, og i et land som Kina er det naturlig at folk med mye penger har et godt forhold til staten (Bland, 2018).

Flere fagartikler ser nærmere på Kinas idrettsstrategi, og ser de største arrangementene som et av Kinas virkemidler for å vise hvordan de har steget i hierarkiet, og for å befeste sin status i verden (Grix et al., 2019, s. 69). Flere peker på Sommer-OL i Beijing og hvordan det virker til å ha vært en stor suksess for økt soft power og annerkjennelse både internt og eksternt (Hunter, 2009, s. 373). Som et relativt lukket samfunn har Kina stadig utfordringer med å forsvare propaganda, begrenset ytringsfrihet og generelle brudd på menneskerettigheter (Grix & Lee, 2013, s. 532). Vi ser i Tabell 8 at Kina søkte om Sommer-OL i 2000, og de har i senere tid også blitt tildelt OL i 2022 etter å ha vunnet over Almaty i Kasakhstan. Kina ønsker å gjøre arrangementene sine til store folkefester for kineserne, og satser hardt mot sine egne vinterleker. Blant annet har de ansatt ekstremt mange utenlandske trenere som skal sørge for at kineserne lykkes på hjemmebane (Bentsen & Bårtvedt, 2019).

På lang sikt virker Kina også interesserte i å hevde seg i verdens største idrett, nemlig fotball. Et av Xi Jinpings utalte mål er ikke bare å vinne verdensmesterskapet, men også å få arrangert den gjeveste turneringen før verdensuret når år 2050 (Kunti, 2019).

4.1.7 Saudi Arabia

Saudi-Arabia er også et land som har skapt sin egen framtidsvisjon, Saudi Vision 2030. Den handler samlet sett om hvordan Saudi-Arabia ønsker å utvikle seg fra en oljebasert økonomi, til å bli en kunnskapsbasert nasjon og økonomi (Nurunnabi, 2017, s. 536). Målet virker å være å diversifisere sin økonomi, øke turismen og styrke svekkede industrier. Saudi-Arabia ser ut til å ha en annen idrettsprofil enn de andre landene (se Tabell 9).

Mange mener at Saudi-Arabia ikke bare bruker det til å endre sine økonomiske forutsetninger, men også for å bedre sitt rykte overfor andre land i verden (Wallace, 2020). Saudi-Arabia ser ut til å se til USA for å øke sin status. Saudi-Arabia interesserer seg for en rekke idretter, men enn så lenge virker boksing og wrestling (WWE) som de viktigste arenaene for gulfstaten (Zidan, 2019; Morse, 2019). Videre er Saudi-Arabia et av landene som har de mest prestisjefylte årlige arrangementene og blant dem med skyhøye premiepenger sammenlignet med andre (Phillips, 2020; Church 2020). Det virker til å være viktig å rette fokuset bort fra manglende menneskerettigheter, krigen i Jemen og drapet på journalisten Jamal Khashoggi. Alt dette bidrar

til nasjonens svake renommé og må tones ned for at nasjonen kan få oppleve økt annerkjennelse og status internasjonalt.

5. Analyse

Analysen vil trekke sammen informasjonen fra kartleggingen og de andre empiriske funnene for å, i lys av teorien, si noe om hvorvidt autoritære stater bruker idrettsarrangementer og sportslig involvering for å øke sin prestisje og status i internasjonal politikk.

Argumentet som bygges opp om at flere autoritære stater i mange tilfeller bruker idrett for å øke status og prestisje, bygger på den innledende drøftingen om hvorvidt man kan påstå at det finnes økonomiske motiver for å involvere seg i idrett. Ved å gå tilbake til faglitteraturen og se den empiriske informasjonen i lys av teorien, vil vi kunne gjøre vurderinger om de ulike landenes idrettsstrategier og mulige motiver.

Avslutningsvis vil oppgaven diskutere hvordan man kan sette ulike argumenter sammen slik at man kan konkludere med at flere autoritære stater med stor sikkerhet kan sies å benytte seg av økt prestisje og status som motivasjon for sportslig involvering.

5.1 Økonomisk innvirkning av mega-ener og andre sportslige engasjement

Til å begynne med er det naturlig å gå tilbake til litteraturgjennomgangen og se på hva teoretikerne fikk av resultater da de studerte de økonomiske effektene av det å involvere seg i idrett. Flere fikk resultater som viste at store idrettsarrangementer ikke fungerte som de store pengemaskinene de kanskje var tenkt til å være (Zimbalist; Jakobsen et al.). Effekten på utenlandske direkteinvesteringer til landet og antall turister var heller ikke særlig markant. Hvis det var noen land som hadde størst mulighet for å oppleve positive økonomiske gevinster, var det særlig mindre utviklingsland som gjerne fikk et oppsving i årene i forkant av arrangementet. Denne informasjonen er antageligvis også styresmaktene i de autoritære statene også klar over, noe som gjør det lite sannsynlig at økonomiske gevinster er den viktigste motivasjonen når statene søker å involvere seg i idrett.

Som nevnt er de kortsiktige kostnadene enorme, og de kortsiktige gevinstene små og få. Det er nok en gang naturlig å trekke inn prislappen på de aller største arrangementene. Kostnadene

ved å arrangere har økt, og det er utenkelig at Qatar kan regne med et overskudd når de investerer over 220 milliarder dollar til gjennomføringen av Fotball-VM i 2022. Gjennom kartleggingen finner man utallige andre eksempler på investeringer som med meget stor sikkerhet ikke kan bidra til store overskudd. Eksempler på det er byggingen av dyre avanserte racingbaner, dyre sponsoravtaler og noen av verdens høyeste premiepenger innenfor sine idretter. Dette støtter oppunder argumentet om at økonomi i liten grad virker til å spille en rolle når man skal vurdere om man skal involvere seg i idretten eller ikke.

På den andre siden kan man til en viss grad anta at økonomi kan være en motivasjonsfaktor for landene, selv om forskningen viser noe annet. Kartleggingen finner flere funn som gjør det mulig å se for seg at statene ønsker økonomiske gevinster når de arrangerer idrettsarrangementer og bruker penger på å sponse idrettsklubber og turneringer. De nasjonale visjonene Qatar National Vision og Saudi Vision 2030 er det også interessant å se nærmere på. Hovedessensen i disse framtidvisjonene virker til å være å forvandle de oljebaserte økonomiene til mer diversifiserte økonomier. Målet er blant annet å styrke diverse industrier og næringer slik at landene blir mer robuste og øker den økonomiske sikkerheten for fremtiden. Her kan man påstå at man investerer i sport med motivasjon i framtidig økonomisk og da også politisk sikkerhet.

Andre interessante funn i denne forstand er Qatar og Emiratenes bruk av flyselskaper i idretten, sammen med Aserbajdsjans sponning av Atletico Madrid. Disse initiativene virker til å fungere som mer rene PR-stunt for turismenæringen i landene og virker til å ha som mål å booste turismen og sånn sett også økonomien i en viss forstand. Et annet interessant tilfelle er Russlands bruk av Gazproms investeringer i Europa, da spesielt Tyskland og Serbia. Summene som har blitt investert gjør det lite tenkelig at kortsiktige økonomiske effekter er motivasjonen, men på lang sikt er det så store summer involvert, så man kan spekulere i om det i bunn og grunn er mest økonomisk motivert eller politisk motivert. Som teoretikerne sier finnes det både direkte og indirekte gevinster av å investere i idretten, og de indirekte gevinstene på lang sikt er ekstremt vanskelig å forutsi og å fange opp. Det er mulig å argumentere for at økonomiske motiver kan ligge bak sportslig involvering på sikt, men i så fall er det naturlig å påstå at den økonomiske effekten sannsynligvis kommer av en allerede oppnådd politisk gevinst og ikke motsatt.

5.2 Idrett som virkemiddel for å øke prestisje og status

Som nevnt virker det ikke til at økonomiske gevinster er den største motivasjonsfaktoren for de autoritære statene til å investere i idrett. Flere teoretikere støtter oppunder denne påstanden og sier at det gjerne er anerkjennelse, prestisje og status det legges vekt på når man skal vurdere om man skal investere i idrett eller ei. Som Joseph Nye og andre teoretikere som har studert idrett i internasjonal politikk påpeker, er staters evne til å tiltrekke seg andre stater stadig mer viktig i det internasjonale samfunn. Det er dermed mer nærliggende for stater som vil øke sin prestisje og status å satse på myk makt, hvor idrett er en sterk ressurs. Det er også nærliggende å se tilbake på Keohane & Nye sitt argument om at dette også er et billigere alternativ for statene, sammenlignet med å konkurrere militært med de sterkeste og mest etablerte militærmaktene i verden.

Autoritære stater har som flere andre utviklingsland lite påvirkningskraft i utgangspunktet og sånn sett også svekket myk makt og lav status. Mye av dette skyldes til dels dysfunksjonelle politiske systemer, med svake valgprosesser og begrenset ytringsfrihet. I tillegg blir mange av landene beskyldt for brudd på menneskerettigheter og at befolkningen generelt sett har lite rettigheter og frihet. Med en totalt sett meget lite attraktiv kultur virker det svært nærliggende å se for seg at disse statene ønsker å bruke idretten for å renvaske sitt rykte og øke sin prestisje og status.

På bakgrunn av dette er det lettere å forstå hvorfor de autoritære statene de siste tiårene har kastet seg over det som er av idrettsarrangementer. Da har oppgaven i stor grad sett på de aller største idrettsarrangementene som Sommer-OL, Vinter-OL og Fotball-VM. Det er naturlig at de autoritære statene konsentrerer seg om disse arrangementene da det også er de som når ut til flest mennesker og har størst påvirkningskraft. Det å assosiere seg med idretten og disse arrangementenes universale verdier er et godt grunnlag for de autoritære statene til å bygge broer til andre deler av verden. I stedet for å eksempelvis satse på militær opprustning virker det som en mer lønnsom og effektiv måte å sikre sin status og utvide sitt politiske handlingsrom ved å bruke idretten til å øke sin internasjonale prestisje.

Tidligere knyttet oppgaven Aserbajdsjan, Qatars og Emiratenes flyselskaper til økonomiske gevinster fra idretten. Det samme med Russlands bruk av investeringer gjennom energiselskapet Gazprom i Europa. Disse investeringene kan ses på som mulige investeringer hvor økonomi kan være motivasjonen, men også prestisje og status. Det er nemlig slik at det er

vanskelig å si noe sikkert om motivasjonen, men man kan i flere tilfeller se for seg at motivasjonen er svært sammensatt. Likevel finner man flest investeringer som virker til å være så lite økonomisk gunstige at man med stor sikkerhet kan hevde at prestisje og status ligger bak. Særlig involvering i de mest prestisjetunge fotballmarkedene i verden virker som et frieri overfor andre land. Viktige eksempler her er særlig Abu Dhabi-gruppens investeringer over hele verden gjennom City Football Group, men også Qatar og Saudi-Arabias involvering i større europeisk fotballklubber.

5.3 Ulike utgangspunkt, ulike motiver og ulike strategier

Videre er det også naturlig å studere ulikhetene man finner i idrettsstrategiene hos de ulike autoritære statene. Grunnet ulikt utgangspunkt når det kommer til makt og status vil det være naturlig å finne forskjeller. Eksempelvis virker det tydelig at gulfstatene har en annerledes strategi enn stormaktene Kina og Russland.

I forskningen blir det trukket fram flere eksempler på at Russland og Kina i større grad bruker idrett for å bygge politisk legitimitet på hjemmebane, og i større grad kombinerer hard power og soft power. Når man studerer Grix sin forklaring av ulike nivåer myk makt kan fungere på (se Figur 2), virker dette naturlig, da Kina og Russland i større grad enn de andre statene inkludert i oppgaven har en relativ sterk status og posisjon både regionalt og globalt. Hvis vi ser på Kasakhstan og Aserbajdsjan virker deres idrettsstrategi å være motivert av at landene ønsker å befeste sin posisjon særlig i sin region, og dermed oppnå økt prestisje og status internasjonalt. Det samme gjelder i aller høyeste grad for gulfstatene inkludert i oppgaven, Qatar, FAE og Saudi-Arabia. Flere kilder trekker fram gulfstatenes konkurranse om å etablere seg som noen av de viktigste kulturelle og sportslige sentrene i verden. Samtidig kan man se at de bygger nettverk internasjonalt gjennom arrangementer, sponsing og eierskap. Saudi-Arabias tilknytning til amerikansk idrett, Emiratenes fotballinvesteringer og Qatars sponsing av fotballklubber er noen eksempler. Med Grix sin framstilling til grunn kan man påstå at disse statene i stor grad søker prestisje globalt for å styrke sin posisjon overfor nabolandene i regionen. Med tanke på den konfliktskyte situasjonen i Midtøsten virker dette svært sannsynlig.

6. Oppsummering og konklusjon

Hensikten med denne oppgaven har vært å studere om autoritære stater bruker idrettsarrangementer og sportslig involvering for å øke sin prestisje og status i internasjonal politikk. I oppgaven analyseres en egenkonstruert kartlegging samt empiriske funn om disse syv utvalgte statene: Qatar, Russland, Kasakhstan, FAE, Aserbajdsjan, Kina og Saudi-Arabia, og deres totale sportslige engasjement. Ved å se på funnene i lys av det teoretiske rammeverket skapt for oppgaven, konkluderer oppgaven med at flere autoritære stater i stor grad bruker idrett for å øke sin prestisje og status.

Konklusjonen bygger på at litteraturen viser at de økonomiske gevinstene av å involvere seg i idrett er mye mindre enn hva man i utgangspunktet kan forestille seg. Analysen studerer dette nærmere og finner ut at det er liten sannsynlighet for at økonomiske gevinster er motivasjonen som ligger bak sportslig investering. Videre finner man en rekke litteratur som knytter idrett til myk makt og da særlig prestisje og status. Ved å studere teoretikers forståelse av soft power-ressurser ser vi at idrett er en viktig kilde til kulturell makt i dagens internasjonale samfunn.

Samtidig er det viktig å se at dette er en lønnsom måte for autoritære stater å bedre sitt renommé internasjonalt, og en mer hensiktsmessig måte å øke sin status, sammenlignet med å investere i mer tradisjonelle maktressurser. Som nevnt tidligere er det empiriske svakheter med flere av de teoretiske begrepene benyttet i oppgaven. Samtidig har man nok funn og flere tendenser som viser til tydelige strategier om å bruke idrett for å øke status og prestisje.

Det er mange autoritære stater som ikke er inkludert i oppgaven. Uansett så kan man konkludere med at flere stater bruker prestisje og status som motivasjon for å engasjere seg i idrett. Avslutningsvis er det verdt å nevne at grunnet ulike politiske utgangspunkt bruker landene idrett ulikt. Mens de større stormaktene ser ut til å bruke det for å danne legitimitet for styresettet overfor sin egen befolkning, virker det til at de mindre landene søker økt regional og internasjonal status.

Selv om langsiktige indirekte økonomiske gevinster også kan være en del av motivasjonen blant de autoritære statene, kan dette i størst grad oppnås som en følge av økt prestisje og status. Det er sånn sett umulig å si noe helt sikkert om alles motivasjon i de ulike tilfellene som har blitt gjort rede for. Sannsynligvis er motivasjonen mer sammensatt enn som så.

Litteraturliste

Allison, L. & Monnington, T. (2002). Sport, Prestige and International Relations. *Government and Opposition*, 37(1), 106-134.

Bartlett, P (2010, 16. des.). Kazakhstan: Astana's PR Focus Shifting from Politics to Sport. *Eurasianet*. Hentet fra: <https://eurasianet.org/kazakhstan-astanas-pr-focus-shifting-from-politics-to-sport>

Bentsen, A. & Bårtvedt, H. (2019, 9. okt.). Minst 40 nordmenn hjelper kinesere mot OL. *NRK*. Hentet fra: <https://www.nrk.no/sport/minst-40-nordmenn-hjelper-kinesere-mot-ol-1.14702680>

Black, D. (2008). Dreaming big: The pursuit of 'second order' games as a strategic response to globalization. *Sport in Society*, 11(4), 467-480.

Bland, B. (2018, 4. mai). How China's football investors are staying positive amid government crackdown. *Financial Times*. Hentet fra: <https://www.ft.com/content/a5548adc-43fd-11e8-97ce-ea0c2bf34a0b>

Boykoff, J. (2015, 3. juni). Europe's leaders should boycott autocratic Azerbaijan's mini-Olympics. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2015/jun/03/azerbaijan-european-games-human-rights>

Brannagan, P. & Giulianotti, R. (2014). Qatar, Global Sport and the 2022 FIFA World Cup. I *Leveraging Legacies from Sports Mega-Events: Concepts and Cases* (154–165). London: Palgrave Pivot.

Chadwick, S. (2019, 5. mars). Sports sponsorship fuelling Gazprom's soft power: how the Russian energy supplier uses football to reach out to decision-makers. *South China Morning Post*. Hentet fra: <https://www.scmp.com/sport/football/article/2188557/sports-sponsorship-fuelling-gazproms-soft-power-how-russian-energy>

Church, B. (2020, 27 feb.). The \$20 million Saudi Cup to become world's richest horse race. *CNN*. Hentet fra: <https://edition.cnn.com/2020/02/27/sport/saudi-cup-horse-racing-richest-race-preview-spt-intl/index.html>

- England, A. (2019, 27. nov.). Why the Gulf states are betting on sport. *Financial Times*. Hentet fra: <https://www.ft.com/content/15bc48b6-0c8c-11ea-b2d6-9bf4d1957a67>
- Ginesta, X. & de San Eugenio, J. (2014). The use of football as a country branding strategy. Case study: Qatar and the Catalan sports press. *Communication & Sport*, 2(3), 225-241.
- Grix, J. (2012). The Politics of Sports Mega-events. *Political Insight*, 3(1), 4–7.
- Grix, J. & Brannagan, P. (2016). Of mechanisms and myths: conceptualising states “soft power” strategies through sports mega-events. *Diplomacy & statecraft*, 27(2), 251-272.
- Grix, J., Brannagan, P., & Lee, D. (2019). *Entering the Global Arena* (Mega Event Planning). Singapore: Springer Singapore.
- Grix, J. & Carmichael, F. (2012). Why do governments invest in elite sport? A polemic. *International journal of sport policy and politics*, 4(1), 73-90.
- Grix, J. & Houlihan, B. (2014). Sports Mega-Events as Part of a Nation's Soft Power Strategy: The Cases of Germany (2006) and the UK (2012). *British Journal of Politics & International Relations*, 16(4), 572-596.
- Grix, J., & Kramareva, N. (2017). The Sochi Winter Olympics and Russia’s unique soft power strategy. *Sport in Society*, 20(4), 461-475.
- Grix, J. & Lee, D. (2013). Soft power, sports mega-events and emerging states: The lure of the politics of attraction. *Global society*, 27(4), 521-536.
- Economist Intelligence Unit (2020). *Democracy Index 2019 A year of democratic setbacks and popular protest*.
- Freeman, K. (2012). Sport as swaggering: Utilizing sport as soft power. *Sport in Society*, 15(9), 1260-1274.
- Gibson, O. (2014, 1. mai). Azerbaijan's sponsorship of Atlético Madrid proves spectacular success. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/football/2014/may/01/azerbaijan-sponsorship-atletico-madrid-spectacular-success>
- Goodman, M. (2014, 19. mars). Gazprom, Zenit St. Petersburg, and the Intersection of Global Politics and World Football. *Grantland*. Hentet fra: <https://grantland.com/the->

[triangle/gazprom-zenit-st-petersburg-and-the-intersection-of-global-politics-and-world-football/](#)

Haut, J., Grix, J., Brannagan, P. M., & Hilvoorde, I. V. (2017). International Prestige through 'Sporting Success': an evaluation of the evidence. *European journal for sport and society*, 14(4), 311-326.

Homewood, B (2012, 15. nov.). Qatar to continue bidding for Olympic Games. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/us-olympics-qatar/qatar-to-continue-bidding-for-olympic-games-idUSBRE8AE0VN20121115>

Hunter, A. (2009). Soft Power: China on the global stage. *Chinese Journal of International Politics* (2). 373-398.

Huseynov, E. (2016, 19. juni). Baku's grand prix is being used to 'sportswash' corruption. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2016/jun/18/formula-1-azerbajjan-human-rights>

Jakobsen, J., Solberg, H.A., Halvorsen, T., & Jakobsen, T.G. (2013). Fool's gold: Major sport events and foreign direct investment. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 5(3), 363-380.

Kramareva, N. & Grix, J. (2018) 'War and Peace' at the 1980 Moscow and 2014 Sochi Olympics: The Role of Hard and Soft Power in Russian Identity, *The International Journal of the History of Sport*, 35(14), 1407-1427.

Kunti, S. (2019, 27. okt.). China's World Cup Dream May Have To Wait A Little Longer. *Forbes*. Hentet fra: <https://www.forbes.com/sites/samindrakunti/2019/10/27/chinas-world-cup-dream-may-have-to-wait-a-little-longer/#19b1a45b17c4>

Larson, D. W., & Shevchenko, A. (2010). Status seekers: Chinese and Russian responses to US primacy. *International Security*, 34(4), 63-95.

Lin, C. Y., Lee, P. C., & Nai, H. F. (2009). Theorizing the role of sport in state-politics. *International Journal of Sport and Exercise Science* 1(1), 23-32.

Lysa, Charlotte (2016). Gåten Qatar. *Babylon: Nordisk tidsskrift for Midtøstenstudier*. 1(14). 7-15.

- Keohane, R. & Nye, J. S. (1998). Power and Interdependence in the Information Age. *Foreign Affairs*, 77(5), 81-94.
- Koch, N. (2013). Sport and soft authoritarian nation-building. *Political geography*, 32, 42-51.
- Krueger, A. (1995). 'Buying victories is positively degrading': European origins of government pursuit of national prestige through sport. *The International Journal of the History of Sport*, 12, 183–200.
- Kuper, S (2011, 25. jan.). Sport: Developing nations go on offensive for games. *Financial Times*. Hentet fra: <https://www.ft.com/content/aa7cef8c-273f-11e0-80d7-00144feab49a>
- Mercer, J. (2017). The illusion of international prestige. *International Security*, 41(4), 133-168.
- Montague, J. (2008, 1. sep.). Manchester City's new owners put national pride before profit. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/football/2008/sep/01/manchestercity.premierleague1>
- Morse, B. (2019, 6. des.). Boxing's 'Clash on the Dunes' overshadowed by 'sportswashing' concerns. *CNN*. Hentet fra: <https://edition.cnn.com/2019/12/06/sport/anthony-joshua-andy-ruiz-rematch-saudi-arabia-sportswashing-spt-intl/index.html>
- Nurunnabi, M. (2017). Transformation from an oil-based economy to a knowledge-based economy in Saudi Arabia: the direction of Saudi vision 2030. *Journal of the Knowledge Economy*, 8(2), 536-564.
- Nye, J. S. (1990). Soft power. *Foreign policy*, 80, 153-171.
- Nye, J. S. (2004). Soft power and American foreign policy. *Political science quarterly*, 119(2), 255-270.
- Nye, J. S. (2008). Public Diplomacy and Soft Power. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 616(1), 94–109.
- Nye, J. S. (2009). Get smart: Combining hard and soft power. *Foreign affairs*, 88, 160-163.
- Omarov, I. (2013, 10. juli). Astana Presidential Sports Club Launched. *The Astana Times*. Hentet fra: <https://astanatimes.com/2013/07/astana-presidential-sports-club-launched/>
- PA Media (2019, 28. nov.). Manchester City owner makes Mumbai City the eighth club in global portfolio. *The Guardian*. Hentet fra:

<https://www.theguardian.com/football/2019/nov/28/manchester-city-mumbai-city-eighth-club-global-portfolio-city-football-group>

Phillips, O. (2020, 9. jan.). Barry Hearn: Snooker's elite can 'go or pass' on Saudi Arabia tournament. *BBC*. Hentet fra: <https://www.bbc.com/sport/snooker/51006074>

Press Association (2019, 22. mai). Amnesty: don't let Azerbaijan hide human rights abuses behind football. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/football/2019/may/22/amnesty-international-azerbaijan-human-rights-football>

Qobo, M. (2013). The Newly Emerging Powers and South Africa's Global Strategy. *Global Summitry Journal*, 1(1), 1–20.

Rappeport, A. (2019, 2. des.). Saudi Arabia Embraces Western Sports to Rehabilitate Global Image. *New York Times*. Hentet fra:

<https://www.nytimes.com/2019/12/02/business/economy/saudi-arabia-image-sports.html>

Resneck, J. (2015, 11. juni). European Games' host Azerbaijan is rich in resources, poor on human rights. *Deutsche Welle*. Hentet fra: <https://www.dw.com/en/european-games-host-azerbaijan-is-rich-in-resources-poor-on-human-rights/a-18509957>

Reuters (2020, 14. apr.). Takeover deal for Newcastle United edges closer. *Reuters*. Hentet fra: <https://uk.reuters.com/article/uk-soccer-england-new/takeover-deal-for-newcastle-united-edges-closer-idUKKCN21W2TE>

Scharfenort, N. (2012). Urban development and social change in Qatar: the Qatar National Vision 2030 and the 2022 FIFA World Cup. *Journal of Arabian Studies*, 2(2), 209-230.

Schneider, M. (2020, 31. jan.). Why this Russian gas company sponsors soccer teams. *Vox*. Hentet fra: <https://www.vox.com/videos/2020/1/31/21117233/gazprom-russia-soccer-sponsor>

Siu, V. (2013, 3. okt.). Qatar 2022: The Business and Politics Behind the World Cup Controversies. *Bleacher Report*. Hentet fra: <https://bleacherreport.com/articles/1796638-qatar-2022-the-business-and-politics-behind-the-world-cup-controversies>

Tremlett, G. (2017, 15. des.). Manchester City's plan for global domination. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/news/2017/dec/15/manchester-city-football-group-ferran-soriano>

Wagg, S., & Andrews, D. L. (Eds.). (2007). *East plays west: Sport and the Cold War*. Routledge.

Wallace, P (2020, 7. jan.). Why the Saudis Are Embracing Sports. *Bloomberg Businessweek*. Hentet fra: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-01-07/why-saudi-arabia-is-embracing-sports>

Zidan, K. (2019, 2. sep.). Sportswashing: how Saudi Arabia lobbies the US's largest sports bodies. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/sport/2019/sep/02/sportswashing-saudi-arabia-sports-mohammed-bin-salman>

Zimbalist, A. (2010). Is it worth it? *Finance & Development*, 47(1), 8-11.

Zimbalist, A. (2016a). *Circus maximus: The economic gamble behind hosting the Olympics and the World Cup*. (2. utg.) Washington D.C.: Brookings Institution Press.

Zimbalist, A. (2016b). The Organization and Economics of Sports Mega-Events. *Intereconomics*, 51(3), 110-111.

Appendiks

Tabell 3 - Qatar

Sports mega-events in Qatar (2004-2023)	
2004	Asian Handball Championships
2004	ITTF World Table Tennis Championships
2004	Gulf Cup of Nations
2005	Asian Basketball Championships
2005	World Weightlifting Championships
2005	West Asian Games
2006	Asian Sailing Championships
2006	Asian Games
2008	Asian Indoor Athletics Championships
2009	Asian Optimist Sailing Championships
2009	Asian Fencing Championships
2009	ISF World Gymnasiade
2010	IAAF World Indoor Championships
2010	ISAF World Junior Sailing Championships
2011	AFC Asian Football Cup
2011	Pan Arab Games
2012	ASC Asian Shooting Championships
2014	FINA Short Course World Championships
2015	IHF World Handball Championships
2015	AIBA World Amateur Boxing Championships
2016	UCI World Cycling Championships
2016	Bid not listed, Summer Olympics, Doha
2018	FIG Artistic World Gymnastics Championships
2019	IAAF World Championships
2019	FIFA Club World Cup
2020	FIFA Club World Cup
2020	Bid not listed, Summer Olympics, Doha
2022	FIFA World Cup
2023	FINA World Championships/FINA World Masters Championship

Annual sporting events in Qatar		
since 1993	Qatar Open (ATP)	Tennis
since 1998	Commerical Bank Qatar Masters (European Tour)	Golf
since 2004	Qatar Motorcycle Grand Prix	Motorsport
since 2008	Qatar Ladies Open (WTA)	Tennis
since 2008	FEI Equestrian Global Champions Tour	Equestrian
2009-2012	FIVB Club World Championship	Volleyball
since 2010	Diamond League	Athletics

Notable ownerships and sponsorships		
2012	Ownership Paris Saint-Germain	Qatar Sports Investments
2011-17	Shirt sponsor for FC Barcelona	Qatar Foundation & Qatar Airways
2018-21	Shirt sponsor for AS Roma	Qatar Airways
2018-	Shirt sponsor for Boca Juniors	Qatar Airways
2017-	Shirt sponsor for Bayern München	Hamad Airport & Qatar Airways
2018	Official sponsor of FIFA World Cup 2018	Qatar Airways
2022	Official sponsor of FIFA World Cup 2022	Qatar Airways

Tabell 4 - Russland

Sports mega-events in Russia (1980-2023)	
1980	Summer Olympics, Moscow (Soviet Union)
1990	Bid lost voting, FIFA World Cup, Russia (Soviet Union)
1998	Bid collapse, Winter Olympics, Sochi
2013	Summer Universiade, Kazan
2013	World Combat Games, St. Petersburg
2014	Winter Olympics, Sochi
2014	World Judo Championships, Chelyabinsk
2017	World Festival of Youth and Students, Sochi
2017	FIFA Confederations Cup
2018	FIFA World Cup
2019	Winter Universiade, Krasnoyarsk
2021	44th Chess Olympiad, Moscow
2021	FIFA Beach Soccer World Cup, Moscow
2021	Host City UEFA Euro 2020, St. Petersburg
2021	UEFA Champions League Final, St. Petersburg
2023	Summer Universiade, Ekaterinburg

Annual sporting events in Russia		
since 1990	Kremlin Cup (ATP/WTA), Moscow	Tennis
since 1995	St. Petersburg Open (ATP)	Tennis
since 2013	Moscow Marathon	Athletics
since 2014	Russian Grand Prix F1	Motorsport

Notable ownerships and sponsorships		
since 2005	Ownership Zenit St. Petersburg	Gazprom
2012-2015	Sponsor of UEFA Champions League	Gazprom
2012-2015	Sponsor of UEFA Super Cup	Gazprom
since 2007	Sponsor og shirt sponsor for Schalke 04	Gazprom
since 2010	Sponsor og shirt sponsor for Red Star Belgrade/Crvena Zvezda	Gazprom
since 2013	Partner and sponsor of Manchester United	Aeroflot

Tabell 5 - Kasakhstan

Sports mega-events in Kazakhstan (2011-2022)

2011	Asian Winter Games, Astana-Almaty
2012	Bandy World Championships, Almaty
2014	Bid lost final round, Winter Olympics, Almaty
2015	World Sprint Speed Skating Championships, Astana
2015	World Judo Championships, Astana
2017	Winter Universiade, Almaty
2021	World Combat Games, Nur-Sultan
2022	Bid lost voting, Winter Olympics, Almaty

Annual sporting events in Kazakhstan

since 2007	President's Cup, Nur-Sultan	Tennis
------------	-----------------------------	--------

Notable ownerships and sponsorships

since 2012	Astana Pro Cycling Team	Presidential Club
since 2012	Barys Astana	Presidential Club
since 2012	FC Astana	Presidential Club
since 2012	BC Astana	Presidential Club

Tabell 6 - De forente arabiske emirater

Sports mega-events in the United Arab Emirates (2009-2019)		
2009	FIFA Beach Soccer World Cup, Dubai	
2009	FIFA Club World Cup, Abu Dhabi	
2010	FIFA Club World Cup, Abu Dhabi	
2013	FIFA U-17 World Cup	
2014	IPC Powerlifting World Championships, Dubai	
2017	FIFA Club World Cup, Abu Dhabi	
2018	FIFA Club World Cup, Abu Dhabi	
2018	Asia Cup (Cricket)	
2019	AFC Asian Cup	
2019	World Para Athletics Championships, Dubai	
Annual sporting events in the United Arab Emirates		
since 1970	Dubai Sevens	Rugby
since 1989	Dubai Desert Classic	Golf
since 1991	Abu Dhabi Desert Challenge	Motorsport
since 1996	Dubai World Cup	Equitrian
since 2006	Abu Dhabi Golf Championship	Golf
since 2009	Abu Dhabi Grand Prix F1	Motorsport
since 2009	DP World Tour Championship, Dubai	Golf
since 2009	World Tennis Championship, Abu Dhabi	Tennis
since 2011	Beach Soccer Intercontinental Cup, Dubai	Football
since 2012	Dubai Women's (World Series)	Rugby
since 2014	BWF Super Series Finals, Dubai	Badminton
Notable ownerships (City Football Group) and sponsorships		
since 2008	Ownership Manchester City F.C	
since 2015	Ownership New York City F.C. (80%)	
since 2014	Ownership Melbourne City F.C.	
since 2014	Ownership Yokohama F Marinos (20%)	
since 2017	Ownership Montevideo City Torque	
since 2017	Ownership Girona FC (44,3%)	
since 2019	Ownership Sichuan Jiuniu (28%)	
since 2019	Ownership Mumbai City F.C. (65%)	
since 2015	Sponsor of FA Cup (Emirates)	
since 2017	Sponsor of UAE Team Emirates (UCI Pro Cycling Team)	
2001-2005	Shirt sponsor for Chelsea F.C.	Emirates
since 2006	Shirt sponsor for Arsenal F.C.	Emirates
since 2006	Shirt sponsor for Hamburger SV	Emirates
2006-2019	Shirt sponsor for Paris Saint-Germain	Emirates
since 2009	Shirt sponsor for Manchester City F.C.	Etihad Airways
since 2010	Shirt sponsor for AC Milan	Emirates
since 2013	Shirt sponsor for Real Madrid F.C.	Emirates
2013-2017	Shirt sponsor for New York Cosmos	Emirates
since 2014	Shirt sponsor for Melbourne City F.C.	Etihad Airways
since 2015	Shirt sponsor for New York City F.C.	Etihad Airways
since 2015	Shirt sponsor for Benfica	Emirates
from 2020	Shirt sponsor for Olympique Lyonnais	Emirates
since 2004	Stadium sponsor for Emirates Stadium	Emirates
since 2011	Stadium sponsor for Etihad Stadium	Etihad Airways

Tabell 7 - Aserbajdsjan

Sports mega-events in Azerbaijan (2015-2021)

2015	Chess World Cup, Baku
2015	European Games, Baku
2016	Chess Olympiad, Baku
2016	Bid not listed, Summer Olympics, Baku
2017	Islamic Solidarity Games, Baku
2017	European Shooting Championships, Baku
2018	World Judo Championships, Baku
2018	UCI BMX World Championships, Baku
2019	UEFA Europa League Final, Baku
2019	Failed bid for UEFA Champions League Final, Baku
2019	European Youth Summer Olympic Festival, Baku
2019	Rhythmic Gymnastics World Championships, Baku
2020	Bid not listed, Summer Olympics, Baku
2021	Host City - UEFA European Championships, Baku

Annual sporting events in Azerbaijan

since 2017	Azerbaijan Grand Prix Formula 1, Baku	Motorsport
------------	---------------------------------------	------------

Notable ownerships and sponsorships

2012-2015	Shirt sponsor for Atletico Madrid (Azerbaijan Land of Fire & Baku 2015)
2014-2015	Shirt sponsor for Sheffield Wednesday (Azerbaijan Land of Fire)
2014-2016	Shirt sponsor for RC Lens (Azerbaijan Land of Fire)

Tabell 8 - Kina

Sports mega-events in China (1990-2023)		
1990	Beijing Asian Games	
2000	Bid lost final round, Summer Olympics, Beijing	
2001	Summer Universiade, Beijing	
2004	AFC Asian Cup	
2008	Summer Olympics, Beijing	
2008	Beijing Paralympic Games	
2009	Winter Universiade, Harbin	
2010	Asian Games, Guangzhou	
2011	Summer Universiade, Shenzhen	
2014	Youth Olympics, Nanjing	
2019	FIBA Basketball World Cup	
2022	Asian Games, Hangzhou	
2022	Winter Olympic Games, Beijing	
2022	Winter Paralympic Games, Beijing	
2023	AFC Asian Cup	
Annual sporting events in China		
since 1954	Macau Grand Prix	Motorsport
since 1981	Beijing International Marathon	Athletics
since 1999	The Great Wall Marathon	Athletics
since 2002	Tour of Qinghai Lake	Cycling
since 2004	Volvo China Open (European Tour), Shenzhen	Golf
since 2004	Chinese Grand Prix F1, Shanghai	Motorsport
since 2005	WGC-HSBC Champions, Shanghai	Golf
since 2009	Shanghai Rolex Masters (ATP), Shanghai	Tennis

Tabell 9 - Saudi-Arabia

Sports mega-events in Saudi-Arabia (2018-2020)

2018	Race of Champions, Riyadh	Motorsport
2018	Super Coppa Italia, Jeddah	Football
2018	WWE Greatest Royal Rumble, Jeddah	Wrestling
2019	Super Coppa Italia, Riyadh	Football
2019	WWE Crown Jewel, Riyadh	Wrestling
2019	WWE Super Showdown, Riyadh	Wrestling
2019	Amir Khan vs. Billy Dib, Jeddah	Boxing
2019	Andy Ruiz vs. Anthony Joshua II, Diriyah	Boxing
2020	Supercopa de España, Jeddah	Football
2020	Rally Dakar	Motorsport

Annual sporting events in Saudi-Arabia

since 2018	Diriyah Eprix Formula E	Motorsport
since 2019	Saudi International European Tour, King Abdullah Economic City	Golf
since 2020	Saudi Cup, Riyadh	Equistrian
from 2020	Saudi Arabia Snooker Masters, Riyadh	Billiards

Notable ownerships and sponsorships

2020	Process of buying Newcastle United F.C. (Public Investment Fund)	Football
------	--	----------

Kilder til tabeller og figurer

Qatar

Arabian Business (2011, 18. mai). FC Barcelona reveals new Qatar sponsored shirt. *Arabian Business*. Hentet fra: <https://www.arabianbusiness.com/fc-barcelona-reveals-new-qatar-sponsored-shirt-400857.html>

Around The Rings (2016, 31. jan.). Doha wins bid to host 2023 FINA World Championships and FINA World Masters Championships. Hentet fra: http://aroundtherings.com/site/A_54606/Title_Doha-wins-bid-to-host-2023-FINA-World-Championships-and-FINA-World-Masters-Championships/292/Articles

Associated Press (1993, 11. jan.). TENNIS ROUNDUP: In Qatar, Becker Stops Ivanisevic's Hot Streak. *Los Angeles Times*. Hentet fra: <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1993-01-11-sp-1078-story.html>

Associated Press (1998, 9. mars). GOLF: YESTERDAY -- QATAR MASTERS; Coltart Captures First European Title. *New York Times*. Hentet fra: <https://www.nytimes.com/1998/03/09/sports/golf-yesterday-qatar-masters-coltart-captures-first-european-title.html>

Associated Press (2008, 25. feb.). Sharapova Takes Qatar Open. *New York Times*. Hentet fra: <https://www.nytimes.com/2008/02/25/sports/tennis/25sportsbriefs-Qatar.html>

BBC (2006, 12. des.). Qatar will bid for 2016 Olympics. *BBC*. Hentet fra: http://news.bbc.co.uk/sport2/hi/front_page/6174007.stm

Diario As (2020, 6. apr.). Coronavirus raises uncertainty over Club World Cup in Qatar. *Diario As*. Hentet fra: https://en.as.com/en/2020/04/06/football/1586180422_024685.html

FIVB (2009). Trentino BetClic and Skra Belchatow secure semifinal tickets at FIVB 2009 Men's Club World Championship. Hentet fra: <http://www.fivb.org/viewPressRelease.asp?No=22903&Language=en#.XqlucGgzY2w>

Flatebakken, A. (2018, 7. juni). Qatar Airways inngår sponsoravtale med tre toppklubber. *Dagens Næringsliv*. Hentet fra: <https://www.dn.no/luftfart/bayern-munchen/boca-juniors/roma/qatar-airways-inngar-sponsoravtale-med-tre-topklubber/2-1-353143>

Global Champions Tour (u.å.). Doha. Hentet fra: <https://www.globalchampionstour.com/events/2020/doha/info/about/>

Grix, J., Brannagan, P. M., & Lee, D. (2019) *Entering the Global Arena*. Singapore: Springer Nature

Kessel, A. (2010, 14. mai). Asafa Powell wins Doha 100m in sizzling style. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/sport/2010/may/14/asafa-powell-diamond-meeting-doha>

Reddy, M. (2019, 22. des.). Roberto Firmino the hero again as Liverpool beat Flamengo to win the Club World Cup final. *The Independent*. Hentet fra: <https://www.independent.co.uk/sport/football/international/liverpool-vs-flamengo-result-report-goal-firmino-club-world-cup-final-2019-a9256636.html>

Reuters (2004, 3. okt.). Rossi's penalty too severe, Gibernau says. *ESPN*. Hentet fra: <https://www.espn.com/racing/news/story?id=1893754>

Reuters (2012, 6. mars). Qataris buy remaining 30 pct of Paris St Germain. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/france-psg-qatar/qataris-buy-remaining-30-pct-of-paris-st-germain-idUSL5E8E69CP20120306>

Reuters (2012, 15. nov.). Qatar to continue bidding for Olympic Games. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/us-olympics-qatar/qatar-to-continue-bidding-for-olympic-games-idUSBRE8AE0VN20121115>

Reuters (2017, 7. mai). Qatar Airways signs World Cup sponsorship deal with FIFA. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/us-qatar-airways-fifa/qatar-airways-signs-world-cup-sponsorship-deal-with-fifa-idUSKBN1830I3>

Reuters (2018, 23. apr.). AS Roma, Qatar Airways multi-year shirt sponsorship worth 40 mln euros – source. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/soccer-italy-as-roma-qatar-airways/as-roma-qatar-airway-multi-year-shirt-sponsorship-worth-40-mln-euros-source-idUSI6N1RO00W>

Russland

Bandyopadhyay, K., Naha, S., & Mitra, S. (2017). FIFA World Cup and beyond: sport, culture, media and governance. *Sport in society*, 20(5-6), 547-554.

Barlovac, B. (2009, 20. okt.). Gazprom Neft To Sponsor Crvena Zvezda. *Balkan Insight*. Hentet fra: <https://balkaninsight.com/2009/10/20/gazprom-neft-to-sponsor-crvena-zvezda/>

BBC (2002, 22. mars). Moscow set for 2004 Grand Prix. *BBC*. Hentet fra: http://news.bbc.co.uk/sport2/hi/motorsport/formula_one/1884249.stm

BBC (2019, 24. sep.). Champions League: Wembley will host 2023 final. *BBC*. Hentet fra: <https://www.bbc.com/sport/football/49815581>

Coppack, S. (2017, 30. aug.). Legends of Judo: Masashi Ebinuma. *CNN*. Hentet fra: <https://edition.cnn.com/2017/08/30/sport/masashi-ebinuma-budapest-world-championships-legends-of-judo/index.html>

Cusco, J. (2019, 24. okt.). Russia to host FIFA Beach Soccer World Cup 2021! *Beach Soccer*. Hentet fra: <https://beachsoccer.com/news/russia-to-host-fifa-beach-soccer-world-cup-2021>

Finn, R (1990, 12. nov.). TENNIS; Cherkasov Wins First Kremlin Cup. *New York Times*. Hentet fra: <https://www.nytimes.com/1990/11/12/sports/tennis-cherkasov-wins-first-kremlin-cup.html>

Gazprom (2012, 9. juli). Gazprom joins UEFA Champions League and UEFA Super Cup as an Official Partner. Hentet fra: <https://www.gazprom.com/press/news/2012/july/article139446/>

Gazprom Export (2015, 1. okt.). Gazprom Export sponsors St. Petersburg Open 2015. Hentet fra: <http://www.gazpromexport.ru/en/about/charity/1708/>

Grix, J., Brannagan, P. M., & Lee, D. (2019) *Entering the Global Arena*. Singapore: Springer Nature

Goodman, M. L. (2014, 19. mars). Gazprom, Zenit St. Petersburg, and the Intersection of Global Politics and World Football. *Grantland*. Hentet fra: <https://grantland.com/the-triangle/gazprom-zenit-st-petersburg-and-the-intersection-of-global-politics-and-world-football/>

Krasimirov, A. (2020, 21. apr.). Kasparov to take part in online Nations Cup amid pandemic. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/us-health-coronavirus-chess/kasparov-to-take-part-in-online-nations-cup-amid-pandemic-idUSKCN22331W>

O'Connor, P. (2020, 17. mars). Euro 2020 Championship postponed to 2021 over coronavirus crisis. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/us-health-coronavirus-soccer-euro/euro-2020-championship-postponed-to-2021-over-coronavirus-crisis-idUSKBN2142I0>

Opsahl, P. (2013, 25. okt.). Nytt norsk gull i Combat Games. *VG*. Hentet fra: <https://www.vg.no/sport/i/1Gyk9/nytt-norsk-gull-i-combat-games>

Reuters (2020, 21. jan.). Russia names new sports minister in government reshuffle. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/places/russia/article/us-russia-putin-government-matytsin/russia-names-new-sports-minister-in-government-reshuffle-idUSKBN1ZK2CO>

Running Community (u.å.). Moscow Marathon. Hentet fra: <https://moscowmarathon.runc.run/#about>

Russia Today (2017, 7. apr.). Russian airline Aeroflot pens new partnership with Manchester United. *Russia Today*. Hentet fra: <https://www.rt.com/sport/383919-aeroflot-manchester-united-partnership/>

Sport Business (2019, 2. juli). Ekaterinburg seals hosting rights to 2023 summer Universiade. *Sport Business*. Hentet fra: <https://www.sportbusiness.com/news/ekaterinburg-seals-hosting-rights-to-2023-summer-universiade/>

Uersfeld, S. (2016, 9. mai). Schalke extend Gazprom sponsorship agreement until 2022. *ESPN*. Hentet fra: <https://www.espn.com/soccer/schalke-04/story/2868174/schalke-extend-gazprom-sponsorship-deal-until-2022>

Kazakhstan

ATP Tour (u.å.). Nur-Sultan Challenger I. Hentet fra: <https://www.atptour.com/en/tournaments/nur-sultan/3618/overview>

Furst, J. (2014, 4. feb.). Kazakhstan Wins Bronze at Bandy World Championships. *The Astana Times*. Hentet fra: <https://astanatimes.com/2014/02/kazakhstan-wins-bronze-bandy-world-championships/>

International Skating Union (u.å.). ISU World Sprint Speed Skating Championships 2015 – Preview. Hentet fra: <https://www.isu.org/inside-speed-skating/other-ss/news-ss/10898-isu-world-sprint-speed-skating-champs-astana-kaz-preview?templateParam=15>

Linden, J. (2015, 31. juli). Almaty upbeat despite losing Winter Olympics bid. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/us-olympics-2022-almaty/almaty-upbeat-despite-losing-winter-olympics-bid-idUSKCN0Q50BC20150731>

Official Site of the President of the Republic of Kazakhstan (u.å.). 7th Asian Winter Games. Hentet fra: https://www.akorda.kz/en/national_projects/7th-asian-winter-games

Omarov, I. (2013, 10. juli). Astana Presidential Sports Club Launched. *The Astana Times*. Hentet fra: <https://astanatimes.com/2013/07/astana-presidential-sports-club-launched/>

Uatkhanov, Y. (2015, 3. sep.). Kazakh Judoka Wins Gold at World Judo Championship. *The Astana Times*. Hentet fra: <https://astanatimes.com/2015/09/kazakh-judoka-wins-gold-at-world-judo-championship/>

Zhussupova, D. (2019, 16. mai) Nur-Sultan to host 2021 World Combat Games. *The Astana Times*. Hentet fra: <https://astanatimes.com/2019/05/nur-sultan-to-host-2021-world-combat-games/>

De forente arabiske emirater

Aarons, E. (2017, 5. apr.). Manchester City announce purchase of Uruguayan second division club. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/football/2017/apr/05/manchester-city-uruguay-second-division-partnership>

Arabian Business (2010, 12. feb.). Emirates airline confirms \$82m AC Milan shirt deal. *Arabian Business*. Hentet fra: <https://www.arabianbusiness.com/emirates-airline-confirms-82m-ac-milan-shirt-deal-27721.html>

Arab Business (2019, 15. des.). UAE Team Emirates cycling generates \$400m returns for sponsors, says CEO. *Arab Business*. Hentet fra: <https://www.arabianbusiness.com/sport/435052-uae-team-emirates-cycling-generates-400m-returns-for-sponsors-says-ceo>

Associated Press (2009, 22. nov.). Westwood Wins Dubai Event and European Money Title. *New York Times*. Hentet fra: <https://www.nytimes.com/2009/11/23/sports/golf/23golf.html>

Australian Associated Press (2014, 23. jan.). Manchester City buy A-League's Melbourne Heart. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/football/2014/jan/23/manchester-city-buy-melbourne-heart>

Basu, R. (2018, 28. sep.). India in Asia Cup finals: A short history. *India Today*. Hentet fra: <https://www.indiatoday.in/sports/cricket/story/india-in-asia-cup-finals-a-short-history-1351419-2018-09-28>

BBC (2009, 3. jan.). Murray battles to win over Nadal. *BBC*. Hentet fra: <http://news.bbc.co.uk/sport2/hi/tennis/7809296.stm>

BBC (2013, 8. nov.). Nigeria win Under-17 World Cup. *BBC*. Hentet fra: <https://www.bbc.com/sport/football/24874527>

BBC (2018, 14. juni). World Para-athletics Championships 2019: Aled Sion Davies fears Para-sport could take 'step back' in Dubai. *BBC*. Hentet fra: <https://www.bbc.com/sport/athletics/44475863>

BBC (2020, 1. mars). Siamand Rahman: Two-time Paralympic powerlifting champion dies aged 31. *BBC*. Hentet fra: <https://www.bbc.com/sport/disability-sport/51699750>

Briggs, G. (2009, 1. nov.). Sebastian Vettel wins Abu Dhabi grand prix as Jenson Button takes third. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/sport/2009/nov/01/sebastian-vettel-jenson-button-abu-dhabi>

El Gazzar, S. (2015, 19. mai). Emirates signs three-year sponsorship deal with Lisbon's Benfica football club. *The National*. Hentet fra: <https://www.thenational.ae/business/emirates-signs-three-year-sponsorship-deal-with-lisbon-s-benfica-football-club-1.133043>

Emirates (2018, 19. feb.). Emirates and Arsenal Renew Sponsorship Deal. Hentet fra: <https://www.emirates.com/media-centre/emirates-and-arsenal-renew-sponsorship-deal/>

Fonseca, D. (2009, 22. nov.). Brazil beat Switzerland to win 2009 FIFA Beach Soccer World Cup held in Dubai. *Gulf News*. Hentet fra: <https://gulfnews.com/sport/brazil-beat-switzerland-to-win-2009-fifa-beach-soccer-world-cup-held-in-dubai-1.531207>

FOX Sports (2014, 7. juli). A-League club Melbourne City announces lucrative sponsorship with Etihad Airways. *FOX Sports*. Hentet fra: <https://www.foxsports.com.au/breaking-news/aleague-club-melbourne-city-announces-lucrative-sponsorship-with-etihad-airways/news-story/756141641f6913bbaf877233f26fa037>

Gibson, O. (2004, 5. okt.). Arsenal-Emirates deal worth £100m. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/media/2004/oct/05/business.marketingandpr>

Gowar, R. (2010, 17. des.). PREVIEW-Soccer-Mazembe realistic ahead of Inter Milan final. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/soccer-club/preview-soccer-mazembe-realistic-ahead-of-inter-milan-final-idUKLDE6BG1W320101217>

Hammond, A. (2019, 5. des.). Rugby Sevens: 50 years of selling Dubai to the world. *Gulf News*. Hentet fra: <https://gulfnews.com/sport/rugby/rugby-sevens-50-years-of-selling-dubai-to-the-world-1.68289464>

Himmer, A. (2008, 12. mars). DiMarco banks on help from straight-talking wife. *Reuters*. Hentet fra: <https://uk.reuters.com/article/uk-golf-european-dimarco/dimarco-banks-on-help-from-straight-talking-wife-idUKT27074520080312>

LoRé, R. (2019, 20. feb.). City Football Group Acquires Sichuan Jiuniu FC, Increases Investment In Chinese Soccer. *Forbes*. Hentet fra: <https://www.forbes.com/sites/michaellore/2019/02/20/city-football-group-acquires-sichuan-jiuniu-fc-increases-investment-in-chinese-soccer/#3ec7f6ae7ed6>

McMahon, B. (2020, 23. apr.). City Football Group Posts A Gain Of \$100 Million On New York City F.C. Investment. *Forbes*. Hentet fra: <https://www.forbes.com/sites/bobbymcmahon/2020/04/23/city-football-group-posts-a-gain-of-100-million-on-new-york-city-fc-investment/#6a332f6d3c1d>

Meenaghan, G. (2015, 1. juli). The UAE Desert Challenge, the rally that became 'an advert for the country itself'. *The National*. Hentet fra: <https://www.thenational.ae/sport/the-uae-desert-challenge-the-rally-that-became-an-advert-for-the-country-itself-1.11884>

Mulvenney, N. (2019, 1. feb.). Soccer: Ali on target as Qatar stun Japan to win first Asian Cup. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/us-soccer-asiancup-final/ali-on-target-as-qatar-stun-japan-to-win-first-asian-cup-idUSKCN1PQ57W>

Oxborrow, I. (2020, 6. feb.). Emirates joins forces with Olympique Lyonnais through five-year sponsorship deal. *The National*. Hentet fra: <https://www.thenational.ae/sport/football/emirates-joins-forces-with-olympique-lyonnais-through-five-year-sponsorship-deal-1.975045>

PA Media (2019, 28. nov.). Manchester City owner makes Mumbai City the eighth club in global portfolio. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/football/2019/nov/28/manchester-city-mumbai-city-eighth-club-global-portfolio-city-football-group>

- Parkin, P. (2008, 9. okt.). Dubai's dreams are coming true. *The National*. Hentet fra: <https://www.thenational.ae/sport/dubai-s-dreams-are-coming-true-1.604540>
- PA Sport (2014, 20. mai). Man City acquire stake in Japanese club. *ESPN*. Hentet fra: https://www.espn.com/soccer/news/story/_/id/1827537/manchester-city-acquire-stake-japanese-club-yokohama-f-marinos
- Rahman, S. (2006, 7. mars). Emirates signs deal to sponsor Hamburger SV. *Gulf News*. Hentet fra: <https://gulfnews.com/sport/football/emirates-signs-deal-to-sponsor-hamburger-sv-1.227812>
- Reuters (2009, 14. des.). Club World Cup last step to Barca greatness: Begiristain. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/ozasp-soccer-world-club-barcelona-idAFJQE5BD02G20091214>
- Reuters (2013, 30. mai). Real Madrid agree new shirt deal with Emirates. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/us-soccer-spain-real-emirates/real-madrid-agree-new-shirt-deal-with-emirates-idUSBRE94TOLT20130530>
- Reuters (2017, 14. des.). Real seek record world crown to cap trophy-laden 2017. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/uk-soccer-club-mad-gre/real-seek-record-world-crown-to-cap-trophy-laden-2017-idUKKBN1E8266>
- Reuters (2018, 9. nov.). Soccer-Emirates to end sponsorship of Paris St Germain – report. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/soccer-france-psg/soccer-emirates-to-end-sponsorship-of-paris-st-germain-report-idUSL8N1XK534>
- Reuters (2018, 22. des.). Real Madrid ease past Al Ain for fourth Club World Cup title. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/uk-soccer-club-final-report/real-madrid-ease-past-al-ain-for-fourth-club-world-cup-title-idUKKCN1OL0LN>
- Rogers, D. (2001, 25. jan.). Chelsea strikes £24m Emirates deal. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/media/2001/jan/25/marketingandpr1>
- Seward, J. (2017, 9. aug.). Emirates sign new three-year FA Cup sponsorship deal as their naming rights run until 2021. *Daily Mail*. Hentet fra: <https://www.dailymail.co.uk/sport/football/article-4774670/Emirates-sign-new-three-year-FA-Cup-sponsorship-deal.html>
- Smith, C. A. (2020, 26. jan.). NYCFC might not have Etihad as kit sponsor in near future. *Hudson River Blue*. Hentet fra: <https://www.hudsonriverblue.com/2020/1/26/21082760/nycfc-might-not-have-etihad-as-kit-sponsor-in-near-future-cfg-manchester-city>
- Smith, J. (2017, 23. aug.). City Football Group acquires major stake in La Liga's Girona FC. *ESPN*. Hentet fra: <https://www.espn.com/soccer/manchester-city/story/3186939/city-football-group-acquires-major-stake-in-la-ligas-girona-fc>
- Straits Times (2014, 22. des.). Badminton: China's world champion Chen Long wins Superseries title. *Straits Times*. Hentet fra: <https://www.straitstimes.com/sport/badminton-chinas-world-champion-chen-long-wins-superseries-title>
- Taylor, D. (2011, 8. juli). Manchester City bank record £400m sponsorship deal with Etihad Airways. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/football/2011/jul/08/manchester-city-deal-etihad-airways>
- Tehran Times (2019, 9. nov.). Iran crowned Intercontinental Beach Soccer Cup champions. *Tehran Times*. Hentet fra: <https://www.tehrantimes.com/news/441831/Iran-crowned-Intercontinental-Beach-Soccer-Cup-champions>

Telegraph Sport (2013, 5. juni). Pele on hand to usher in new era as New York Cosmos sign shirt sponsorship with Emirates Airlines. *The Telegraph*. Hentet fra: <https://www.telegraph.co.uk/sport/football/10099979/Pele-on-hand-to-usher-in-new-era-as-New-York-Cosmos-sign-shirt-sponsorship-with-Emirates-Airlines.html>

The Guardian (2008, 21. sep.). Man City takeover to be completed on Tuesday. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/football/2008/sep/21/mancity.statement>

Wilson, L. Jr (2020, 3. mars). 25 years of Dubai World Cup: 1996 — Cigar, a dogfight and history in the making at Nad Al Sheba racecourse. *Gulf News*. Hentet fra: <https://gulfnews.com/sport/25-years-of-dubai-world-cup-1996--cigar-a-dogfight-and-history-in-the-making-at-nad-al-sheba-racecourse-1.1583243381491>

Aserbajdsjan

Al-Jazeera (2012, 24. mai). Doha and Baku lose out on Olympics bid. *Al-Jazeera*. Hentet fra: <https://www.aljazeera.com/sport/2012/05/20125243599470708.html>

Associated Press (2011, 1. sep.). Azerbaijan bids for 2020 Games. *ESPN*. Hentet fra: https://www.espn.com/olympics/story/_/id/6916261/azerbaijan-bids-2020-summer-olympics-baku

Azernews (2019, 21. sep.). Dina Averina grabs gold at World Championships in Baku. *AzerNews*. Hentet fra: <https://www.azernews.az/sports/156281.html>

Azertac (2018, 21. juli). Baku 2019 Summer European Youth Olympic Festival logo unveiled. *Azertac*. Hentet fra: https://azertag.az/en/xeber/Baku_2019_Summer_European_Youth_Olympic_Festival_logo_unveiled-1181664

Bergh, N. (2017, 24. juli). Magnus Carlsen tok uvanlig valg: – Ganske oppsiktsvekkende at verdensmesteren gjør det. *Aftenposten*. Hentet fra: <https://www.aftenposten.no/sport/sjakk/i/K3Pg9G/magnus-carlsen-tok-uvanlig-valg-ganske-oppsiktsvekkende-at-verdensmesteren-gjoer-det?>

Benson, A. (2017, 25. juni). Azerbaijan GP: Sebastian Vettel hits Lewis Hamilton as Daniel Ricciardo wins. *BBC*. Hentet fra: <https://www.bbc.com/sport/formula1/40398590>

Bevan, C. (2019, 30. mai) Europa League final in Baku: Far from the pitch and a long way from home - the surreal final. *BBC*. Hentet fra: <https://www.bbc.com/sport/football/48451536>

Delaney, M. (2019, 15. mai). Champions League and Europa finals prompt questions of whether Uefa's bidding criteria is fit for purpose. *The Independent*. Hentet fra: <https://www.independent.co.uk/sport/football/european/champions-league-final-europa-baku-2019-tottenham-liverpool-arsenal-chelsea-uefa-host-fit-for-a8914336.html>

Gibson, O. (2014, 1. mai). Azerbaijan's sponsorship of Atlético Madrid proves spectacular success. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/football/2014/may/01/azerbaijan-sponsorship-atletico-madrid-spectacular-success>

Gibson, O. (2015, 11. juni). European Games: what you need to know about Baku 2015. *The Guardian*. Hentet fra: <https://www.theguardian.com/sport/2015/jun/11/european-games-what-you-need-to-know-baku-2015>

Nagatsuka, K. (2020, 5. mars). Judo standouts Funa Tonaki, Naohisa Takato set lofty goals for 2020 Games. *Japan Times*. Hentet fra: <https://www.japantimes.co.jp/sports/2020/03/05/olympics/judo-standouts-funa-tonaki-naohisa-takato-set-lofty-goals-2020-games/#.XqmIQGgzY2x>

NRK Vestfold og Telemark (2017, 21. juli). Deltar i EM i skyting. *NRK*. Hentet fra: <https://www.nrk.no/vestfoldogtelemark/deltar-i-em-i-skyting-1.13611667>

Sheffield Wednesday (2014, 11. juli) Sheffield Wednesday announce shirt sponsorship deal. Hentet fra: <https://www.swfc.co.uk/news/2014/july/sheffield-wednesday-announce-shirt-sponsorship-deal/>

Taylor, A. (2017, 23. mai). Baku 2017: The Islamic Solidarity Games. *The Atlantic*. Hentet fra: <https://www.theatlantic.com/photo/2017/05/baku-2017-the-islamic-solidarity-games/527826/>

UCI (2018, 1. juni). UCI BMX World Championships: Direction Baku for the world's best. Hentet fra: <https://www.uci.org/news/2018/uci-bmx-world-championships-direction-baku-for-the-world-s-best>

Uersfeld, S. (2019, 28. mai). UEFA stands by Baku as Euro 2020 host city. *ESPN*. Hentet fra: <https://www.espn.com/soccer/uefa-european-championship/story/3863054/uefa-stands-by-baku-as-euro-2020-host-city>

Wikborg, J. (2016, 14. sep.). Avsluttet «Tidenes Beste Norsk Sjakk-OL» med råsterk uavgjort mot India. *VG*. Hentet fra: <https://www.vg.no/sport/i/wW2ro/avsluttet-tidenes-beste-norske-sjakk-ol-med-raasterk-uavgjort-mot-india>

Kina

Active (u.å.). The 19th Great Wall of China Marathon 2020. Hentet fra: <https://www.active.com/beijing-northernchina/running/distance-running/the-19th-great-wall-of-china-marathon-2020>

BBC (u.å.). Joy Ride. *BBC*. Hentet fra: <http://www.bbc.com/storyworks/travel/specials/get-to-know-macao/macau-grand-prix/>

BBC (2005, 11. nov.). English duo joint top in Shanghai. *BBC*. Hentet fra: <http://news.bbc.co.uk/sport2/hi/golf/4427458.stm>

China Daily (2004, 26. sep.). Barrichello wins China Grand Prix, Schumacher last. *China Daily*. Hentet fra: https://www.chinadaily.com.cn/english/doc/2004-09/26/content_377889.htm

Grix, J., Brannagan, P. M., & Lee, D. (2019) *Entering the Global Arena*. Singapore: Springer Nature

Hilland, C. G. (2004, 28. nov.). Dodd på topp. *Aftenposten*. Hentet fra: <https://www.aftenposten.no/norge/i/veqIV/dodd-paa-topp?>

McCullagh, K. (2020, 1. jan.). Host cities announced for AFC Asian Cup China 2023. *SportBusiness*. Hentet fra: <https://www.sportbusiness.com/news/host-cities-announced-for-afc-asian-cup-china-2023/>

Reuters (2019, 15. sep.). Spain beat Argentina 95-75 to win FIBA World Cup. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/us-basketball-worldcup-arg-esp/spain-beat-argentina-95-75-to-win-fiba-world-cup-idUSKBN1W00GQ>

Telegraph (2009, 18. okt.). Nikolay Davydenko beats Rafa Nadal to win Shanghai Masters final. *The Telegraph*. Hentet fra: <https://www.telegraph.co.uk/sport/tennis/rafaelnadal/6364694/Nikolay-Davydenko-beats-Rafa-Nadal-to-win-Shanghai-Masters-final.html>

World's Marathons (u.å.). Beijing Marathon. Hentet fra: <https://worldsmarathons.com/marathon/beijing-international-marathon>

Xinhua (2019, 4. juni). China confirmed as host of AFC Asian Cup 2023. *Xinhua*. Hentet fra: http://www.xinhuanet.com/english/2019-06/04/c_138116499.htm

Xinhua (2018, 7. aug.). Tour of Qinghai Lake: more than just a premier cycling race. *Xinhua*. Hentet fra: http://www.xinhuanet.com/english/special/2018-08/07/c_137373076.htm

Saudi-Arabia

BBC (2019, 13. juli). Amir Khan beats Billy Dib to claim WBC international welterweight title. *BBC*. Hentet fra: <https://www.bbc.com/sport/boxing/48971044>

BBC (2019, 22. des.). Lazio beat Juventus 3-1 to win Italian Super Cup in Saudi Arabia. *BBC*. Hentet fra: <https://www.bbc.com/sport/football/50886304>

BBC (2020, 8. jan.). Spanish Super Cup: We are in Saudi Arabia because of money, says Barcelona boss Valverde. *BBC*. Hentet fra: <https://www.bbc.com/sport/football/51042079>

CNN (2019, 3. jan.). Italian Super Cup: Holding match in Saudi Arabia 'disgusting'. *CNN*. Hentet fra: <https://edition.cnn.com/2019/01/03/football/juventus-milan-supercup-saudi-arabia-matteo-salvini-scli-spt-intl/index.html>

Delaney, M. (2020, 21. apr.). Saudi Arabia's takeover of Newcastle is nakedly political – it's about sportswashing, not football. *The Independent*. Hentet fra: <https://www.independent.co.uk/sport/football/premier-league/newcastle-united-saudi-arabia-takeover-latest-staveley-ashley-a9468236.html>

Dethier, D. (2019, 28. jan.). Why this week's Euro tour event in Saudi Arabia is causing so much controversy. *Golf Magazine*. Hentet fra: <https://www.golf.com/news/2019/01/28/saudi-arabia-golf-tournament-controversy/>

Hafez, S. (2019, 8. des.). Saudi Arabia to host World Snooker ranking event for first time. *BBC*. Hentet fra: <https://www.bbc.com/sport/snooker/50706643>

Khaled, A. (2020, 29. feb.). Saudi Cup: All eyes on Riyadh as the world's most valuable horse race debuts. *Arab News*. Hentet fra: <https://www.arabnews.com/node/1634776/sport>

Kharpal, A. (2018, 17. mai) WWE to hold the biggest Middle East pay-per-view as Saudi Arabia opens up to foreign entertainment. *CNBC*. Hentet fra: <https://www.cnbc.com/2018/04/27/wwe-holds-greatest-royal-rumble-in-saudi-arabia-to-tap-middle-east.html>

- Konuwa, A. (2020, 27. feb.). WWE Super ShowDown 2020 Results: The Fiend And The Winners, Losers Of Saudi Arabia PPV. *Forbes*. Hentet fra: <https://www.forbes.com/sites/alfredkonuwa/2020/02/27/wwe-super-showdown-2020-results-the-fiend-and-the-winners-losers-of-saudi-arabia-ppv/#70b7fb7a328c>
- McDonagh, C. (2017, 18. okt.). Saudi Arabia to host 2018 Race of Champions. *ESPN*. Hentet fra: https://www.espn.com/f1/story/_/id/21060348/saudi-arabia-host-2018-race-champions
- Morgan, R. (2019, 4. nov.). Saudi Arabia finally pays WWE for 'Crown Jewel' broadcasts. *New York Post*. Hentet fra: <https://nypost.com/2019/11/04/saudi-arabia-finally-pays-wwe-for-crown-jewel-broadcasts/>
- Reuters (2019, 15. apr.). Rallying-Dakar Rally moving from South America to Saudi desert. *Reuters*. Hentet fra: <https://www.reuters.com/article/motor-rallying-dakar/rallying-dakar-rally-moving-from-south-america-to-saudi-desert-idUKL5N21X416>
- Vera, A. (2019, 8. des.). Anthony Joshua wins rematch with Andy Ruiz Jr. in Saudi Arabia 'Clash on the Dunes'. *CNN*. Hentet fra: <https://edition.cnn.com/2019/12/07/sport/anthony-joshua-andy-ruiz-rematch-saudi-arabia-results-spt-intl/index.html>
- Workman, A. (2018, 15. des.). Antonio Felix da Costa wins the Formula E Ad Diriyah E-Prix in Saudi Arabia. *The National*. Hentet fra: <https://www.thenational.ae/sport/other-sport/antonio-felix-da-costa-wins-the-formula-e-ad-diriyah-e-prix-in-saudi-arabia-1.802982>

